

TÜRKİYE KALKINMA VAKFI
Development Foundation of Turkey

TÜRKİYE KALKINMA VAKFI

FAALİYET RAPORU 2021

ANKARA, 2022

İçindekiler

İçindekiler	1
TARİHÇE	2
TKV Tarihinde Önemli Köşe Taşları.....	3
2021 YILI FAALİYETLERİ.....	7
A. TKV ve İştirakleri Aracılığıyla Uygulanan Projeler	7
1. TKV'nin AB Katılım Öncesi Aracı Kırsal Kalkınma Bileşeni (IPARD) Çalışmalarına Katılımı	7
2. Damızlık Ana Arı Ekotip Geliştirme Projesi.....	8
3. Türkiye, Mardin İlinde Koruma Altında Sığınmacılar ve Ev Sahibi Topluluklar İçin Sosyal Uyumun İyileştirilmesi ve Danışmanlık Koruma ve Sosyal Hizmetlere Erişimi Projesi	13
4. Suriyeli ve Türk Çocuk ve Gençlerin Güçlendirilmesi Programı	19
5. Hale ve Nail ORAMAN Bursu	34
B. 2020'DE GERÇEKLEŞTİRİLEN DİĞER FAALİYETLERDEN ÖRNEKLER.....	37

TARİHÇE

Türkiye'nin, kırsal kalkınma alanında faaliyet gösteren ilk sivil kalkınma kuruluşu olan Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV) 1969 yılı Ocak ayında kurulmuştur. TKV'nin kuruluşundan bugüne kırsal hanelere dönük, ev içi üretimden tarımsal sanayi işletmelerine uzanan sosyal ve gelir getirici projelerinden binlerce aile yararlanmıştır.

Kurulduğu 1969 yılından günümüze, TKV'nin kırsal kalkınma uygulamaları sonucunda ülkemiz için sahada sınanmış, öğrenilen derslerle zenginleşmiş ve tekrarlanabilir modeller ortaya çıktı.

Türkiye Kalkınma Vakfı öncülük ettiği, ülke çapında etkili uygulamalardan en önde gelen örnekler şöyle sıralanabilir:

- Türkiye'de kırsal kalkınma alanında, insan kaynaklarının geliştirilmesi, teknik yardım, eğitim, kırsal kredi ve pazarlama desteğini bir arada ele alan bütüncül bir yaklaşımın ve örgütlenmenin ilk kez tanıtılması ve hayata geçirilmesi,
- Yoksul kırsal girişimciler için ülkemizin saha gerçeklerine uygun küçük ölçekli kırsal kredi uygulamalarının geliştirilmesi,
- Kümes hayvancılığı, süt inekçiliği, besicilik ve arıcılık gibi faaliyetlerde, kırsal küçük üreticiyi destekleyen "sözleşmeli üretim modeli"nin tanıtılması ve yaygınlaştırılması,
- Ülkemizde küçük üreticiye dayalı ilk modern, entegre tavukçuluk sisteminin oluşturulması; hijyenik ve ticari bakımdan modern piliç üretiminin başlatılması,
- Ülkemizde kırsal küçük üreticiye modern, teknik arıcılık uygulamalarının tanıtılması ve entegre arıcılık sisteminin oluşturulmasına öncülük edilmesi,
- Kırsal hanelerde arı ve hayvan sağlığı konusunda kamu ile işbirliği yapılarak gerçekleştirilen öncü adımlar,
- Kırsal alanda aile planlaması yaklaşım ve uygulamalarının tanıtılması,
- Kadınlar, gençler ve çocuklar gibi dezavantajlı sosyal grupların gelişimlerinin ve sosyal içerimlerinin desteklenmesine yönelik faaliyetlere katkı yapılması.

TKV'nin çeşitli proje bölgelerinde gerçekleştirdiği pilot ölçekte uygulamaların ve örnek oluşturma çalışmalarının bir kısmı zamanla birim bazında kendini sürdürebilir duruma geldi; bir kısmı da ulusal kapsamda programlara dönüştü, yaygınlaştı.

TKV, kırsal kalkınma alanında nispeten küçük ölçekte gerçekleştirdiği başarılı uygulamaların en büyük ve en yaygın ölçekte tekrarlanmasını sağlayabilecek yapının kamu olduğunu her zaman vurgulamış ve bu gerçeğe uygun davranmıştır.

Bu doğrultuda, TKV proje çalışanları aracılığıyla sahada başta sağlık, eğitim, tarım, orman teşkilatları olmak üzere, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği zeminini genişletmiş ve sistemli ilişkiler kurmuştur. Süreç içerisinde kamu, sivil ve özel sektörlerde kırsal kalkınmaya ilginin giderek gelişmesine de bağlı olarak, TKV'nin bugüne kadar gerçekleştirilen çalışmalarla edindiği tecrübenin (başarılar ve başarısızlıklardan çıkarılan tüm derslerin) sadece tekil yerleşimlerle sınırlı kalmayarak, bölgesel ve giderek ülke düzeyinde paylaşımı gündeme gelmiştir. Günümüz koşullarında ise, yerel yönetimlerin faaliyet alanlarının genişletilmesi ve yetkinin yerelleştirilmesi yönündeki düzenlemelerle birlikte, kamu birimlerinin hizmetleri diğer ilgi ortaklarıyla işbirliğine daha elverişli koşulları yaratan bir gelişme göstermektedir.

Bu durum, TKV'nin sahada edindiği tecrübeyi paylaşma ve model yaygınlaştırma çabaları için fırsatları artırmaktadır.

TKV merkezi ve bölgesel düzeyde bilgi ve tecrübe paylaşımı yaklaşımı doğrultusunda, kırsal alanda 50 yılı aşkın bir süredir öncülük ettiği tekil/grup Köy Düzeyi çalışmalarına 2005 yılında planlı bir şekilde son vermiştir. GAP bölgesinde projelerin saha çalışmalarının koordine edildiği Diyarbakır'da kurulu Proje Müdürlüğü dışındaki TKV Proje Müdürlüklerinin görevi sona ermiştir. Diyarbakır'da kurulu Proje Müdürlüğü de 2018 yılında kapatılarak TKV Temsilciliğine dönüştürülmüştür. 2020 yılı içinde Mardin'deki proje ve çalışmaları koordine etmek amacı ile TKV Mardin Temsilciliği açılmıştır.

TKV, günümüzde, kırsal ihtiyaçların, gerçekçi müdahale araç ve yöntemlerinin belirlenmesi başta olmak üzere bilgi ve tecrübe birikimini özellikle kamudaki ilgi ortaklarıyla paylaşmayı sürdürmektedir. Bu paylaşım özellikle Avrupa Birliğine katılım sürecinde tarım ve kırsal kalkınma başlıklı çeşitli çalışmalarda ve GAP bölgesinde mevcut ve yeni uygulamalar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

TKV Tarihinde Önemli Köşe Taşları

1969: TKV'nin kuruluşu,

1970: Tarsus orman köylerinde kırsal kalkınma ve köy tavukçuluğunun geliştirilmesi faaliyetlerinin başlatılması,

1975: Diyarbakır-Lice depremi sonrası rehabilitasyon ve kırsal kalkınma çalışmalarının, İsviçre Kalkınma ve İşbirliği Kuruluşu (SDC) ve diğer kuruluşların desteğiyle başlatılması.

1976: Van –Muradiye depremi sonrası rehabilitasyon ve kırsal kalkınma çalışmalarının SDC desteğiyle başlatılması,

1977: SDC-TKV işbirliğinin süreklilik kazanması.

1978: İki eğitim, yayım, destek merkezinin açılması:

- Ankara - Kazan Arıcılık Merkezi,
- Diyarbakır Süt İnekçiliği Merkezi.

1979: Ankara-Çubuk kırsal kalkınma projesinin başlatılması,

1982: Kırsal kalkınma-Hayvancılığı Geliştirme Programlarının Kayseri-Uzunyayla'yı da içine alacak biçimde yaygınlaştırılması.

1982: TKV'nin Dünya Bankası ve Tarım Bakanlığı tarafından, 5. Hayvancılığı Geliştirme Projesi'nin Kırsal Kesimde Kümes Hayvancılığı Bileşenini uygulayacak kuruluş olarak seçilmesi-böylece Tarsus'ta ilk kez ortaya çıkan modelin başka on yöreye daha yaygınlaştırılması.

1983: Ankara, Kayseri ve Diyarbakır yörelerindeki tavukçuların ilk üç bölgesel Köy-Tür şirketini kurması.

1985: Köy-Tür bölgesel şirketleri ve bu şirketlerin bir çatı etrafında buluşarak Türkiye'nin en büyük beyaz et üreticisi olması.

1991: Erzurum-Uzundere ve Sinop-Durağan "Toplum Ormancılığı" projesinin başlatılması,

1991: Büyükbaş hayvancılıkta ve kırmızı et üretiminde model olarak örnek Açık Besicilik işletmesinin Çubuk'ta faaliyete geçmesi.

1995: TKV ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) kırsal kesimde çalışan çocuklara yönelik mesleki eğitim çalışmasında işbirliğine başlaması.

1996:

- TKV kırsal kredi programının çok bölgeli hale getirilmesi,
- Ziraat Bankası ve TKV'nin, GAP Bölgesi'nde küçük üreticiler arasında mısır yetiştiriciliğini

- (ikinci ürün) ve geniş ölçekli arıcılık çalışmalarını başlatması,
- GAP BKİ ve TKV arasında kadın odaklı eğitimi amaçlayan “Çok amaçlı Toplum Merkezleri” (ÇATOM) programında işbirliğinin başlanması.
- 1997:** GAP BKİ ile TKV arasında “GAP Sulama Sistemlerinin Yönetimi-İşletilmesi- Bakımı” (İBY) projesinde işbirliğinin başlatılması.
- 1998:** Kadın Statüsünün ve gelir düzeyinin yükseltilmesini amaçlayan pilot programların Van ve Diyarbakır illerinde Avrupa Birliği desteği ile başlatılması.
- 1999:** Alman Teknik İşbirliği Kuruluşu (GTZ) ve TKV işbirliği ile Gümüşhane-Şiran yöresinde hayvancılığı geliştirme programının başlatılması.
- 2000:** Başta arıcılık, besicilik ve el sanatları olmak üzere küçük üreticilere yönelik olarak sürdürülen ve ticari boyutları gelişen üç önemli gelir getirici etkinliğin Destek A.Ş. Adı altında kurulan bir Anonim Şirket bünyesinde toplanması.
- 2001:** Diyarbakır-Eğil ilçesinde köy düzeyi çalışmalarının başlatılması.
- 2001:** Muş-Varto kırsal kalkınma projesinin başlatılması,
- 2002:** Amasya-Gümüşhacıköy İlçesinde kırsal kalkınma çalışmalarının başlatılması.
- 2005:**
- 2007-2013 dönemi Dokuzuncu Kalkınma Planı ÖİK çalışmalarında görev alınması.
 - AB Katılım Öncesi Aracı Kırsal Kalkınma Bileşeni (IPARD) çalışmalarına katılım.
 - Diyarbakır-Lice İlçesi'nde el sanatları (halıcılık) faaliyetlerinin kamuya devredilmesi,
 - GAP BKİ Koruklu Tarımsal Araştırma Projesi'ne destek olunması.
- 2007:**
- Türk ve Japon Hükümetlerinin işbirliği çerçevesinde, Japon Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) tarafından 2007 yılında gerçekleştirilen foruma katılım sağlanması.
 - TKV'nin AB “Kırsal Kalkınma Planının Etkin Uygulanması için Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi” Eşleştirme Projesi çalışmalarına katılımı.
 - TKV'nin Ulusal Kırsal Kalkınma Planı Hazırlık çalışmalarına katılımı.
 - TKV-Çevre ve Orman Bakanlığı –OGM Stratejik Plan çalışmalarına katılımı.
- 2010 :**
- GAP-BKİ ile protokoller çerçevesinde, “Köy İçme Suyu”, “GAP Sulama Sistemlerinin İşletilmesi Bakımı ve Yönetimi (İBY)” ve ÇATOM (Çok Amaçlı Toplum Merkezleri)'nin yönetimi konularında işbirliğinin sürdürülmesi.
- 2011:**
- Dicle Kalkınma Ajansı Programları kapsamında Bağcılık ve Arıcılık Üretici Eğitimlerinin verilmesi,
 - GAP BKİ ile onaylanan protokoller çerçevesinde, “Köy içme Suyu”, “GAP Sulama Sistemlerinin İşletilmesi ve Yönetimi” ile ÇATOM'un yönetimi konularında işbirliğinin sürdürülmesi.
 - GAP Chetoos gelişim projesi uygulanmıştır.
- 2012:**
- Kırsal Kalkınma Girişim Toplantısı gerçekleştirildi:
 - FAO komite toplantısına katılım sağlanmıştır.

2013:

- Enerji-SA Tufanbeyli Termik Santral Projesi Toplumsal Kalkınma Planı Uygulama Projesi
- Heinrich Böll Stiftung Derneği ile TKV arasında Yerel-Topluma Dayalı Kırsal Kalkınma Girişimlerinin Belgelenmesi ve Paylaşımı Projesi,
- GAP İdaresi tarafından ihale edilen Nusaybin, Midyat, Cizre ve İdil Sulama Alanları Altbölge Gelişme Planı işinde Kutluay Planlama Bürosuna Danışmanlık,
- Shell Upstream Turkey davet usulü teklif alma yöntemi ile TKV 'ye DADAŞ Projesinden etkilenen Diyarbakır köylerinde Kırsal Toplum Kalkınması Programının hazırlanması ve uygulanması,
- Merkezi Finans ve İhale Birimi tarafından AB IPA programı tarafından ihale edilen Spor Eğitimi Yoluyla Sosyal İçerme Projesine NIRAS ve Agrin Ortaklığı ile başvuru yapılmış ve ihale kazanılmıştır.

2014:

- Arı ve Arı Ürünleri Üretimi Faaliyetinin Doğu Karadeniz İllerinde Geliştirilerek Yaygınlaştırılması Projesi
- T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürlüğü ile TKV arasında Arıcılık Yayım ve Eğitim İş birliği Protokolü,
- Spor Yoluyla Dezavantajlı Grupların Sosyal İçerimi Projesinin uygulanması,
- Gölbaşı ve Kurtalan İlçeleri Entegre Kırsal Kalkınma Planlarının Hazırlanması,

2015:

- Arı ve Arı Ürünleri Üretimi Faaliyetinin Doğu Karadeniz İllerine Geliştirilerek Yaygınlaştırılması Projesi,
- Cizre İlçesi Entegre Kırsal Kalkınma Planının Hazırlanması,
- Avrupa Kırsal Parlamentosuna Türkiye'yi temsilen ve Vakıf olarak katılım sağlanması,
- GAP Bölgesi Yerel Yönetimler Personeli Eğitim İhtiyaç Analizinin yapılması,
- GAP Bölgesi Büyükşehir Belediyeleri Personeline Yönelik Kırsal Kalkınma Eğitimi ve İnceleme Gezisi.

2016:

- UNICEF-Suriyeli ve Türk Çocuk ve Gençlerin Güçlendirilmesi Projesinin GAP BKİ sorumluluğunda olmak üzere GAP Bölgesinde uygulanması,
- Dezavantajlı Grupların Sosyal İçerimi ve İstihdam Edilebilirliğinin GAP Bölgesinde Arttırılması

2017:

- TANAP - Entegre Organik Yumurta Tavukçuluğu Projesinin Erzurum – Aşkale İlçesinde Uygulamaya başlanması,
- TANAP- Karadeniz Bölgesi'nde Arıcılığın Kırsal Dezavantajlı Nüfus İçin Gelir Getirici Ekonomik Bir Faaliyet Olarak Geliştirilmesi Projesinin Bayburt ve Gümüşhane İllerinde uygulanmaya başlanması,

2018:

- Damızlık Ana Arı Ekotip Geliştirme Projesinin DOKAP Bölgesinde uygulanmaya başlanması,

2019:

- UNDP-GEF için Ankara'nın biyolojik çeşitlilik base-line çalışmasının yapılması ve raporlanması,

2020:

- Mardin'deki proje ve çalışmaları koordine etmek amacı ile TKV Mardin Temsilciliği açılmıştır.

2021 YILI FAALİYETLERİ

A. TKV ve İştirakleri Aracılığıyla Uygulanan Projeler

1. TKV'nin AB Katılım Öncesi Aracı Kırsal Kalkınma Bileşeni (IPARD) Çalışmalarına Katılımı

24 Haziran 2021 tarihinde Covid-19 sebebiyle çevrimiçi (on-line) yapılan 11. IPARD II İzleme Komitesi toplantısına katılım sağlanmış ve hazırlanan Toplantı Tutanağına TKV görüşü verilmiştir.

25 Kasım 2021 tarihinde yapılan 12. IPARD II İzleme Komitesi toplantısına on-line katılım sağlanmıştır. IPARD İzleme Komiteleri Toplantısı tutanaklarına TKV görüşü bildirilmiştir.

Diğer taraftan, Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Avrupa Birliği Yapısal Uyum ve Yönetim Otoritesi Daire Başkanlığından gelen resmi yazı ve iletilere TKV görüşü iletilmiştir.

2. Damızlık Ana Arı Ekotip Geliştirme Projesi

1.Projenin Adı: Damızlık Ana Arı Ekotip Geliştirme Projesi

2.Proje Konusu: Tokat ve Giresun illerinde yerel arı ekotiplerinin bulunması ve sağlıklı bir sürü oluşturulması

3.Projenin Sahibi/Sözleşme Makamı: Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

4.Projenin Sözleşme Tarihi: 10.04.2020

5.Projenin Süresi: 18 Ay

6.Projenin Bitiş Tarihi: 09.10.2021

7.Projenin Uygulama Alanı: Tokat ve Giresun illeri

8.Projenin Nihai Yararlanıcıları (Hedef Kitle):

Giresun ve Tokat ili özelindeki arı yetiştiricileri ile projenin etki alanının genişlemesi ile beraber ülke arı yetiştiricileri.

9.Projenin Amacı (Genel ve Tali Amaç):

Damızlık materyalin niteliği, üretim miktarını ve kalitesini tayin etmektedir. Dolayısıyla ticari arıcılıkta koloni başarısını doğrudan etkileyen damızlık materyalin niteliği, birincil derecede önem arz etmektedir.

Kontrolsüz gezginci arıcılığın yaygınlıkla gündemde oluşu, başka bir anlatımla farklı materyallerin/ ana arıların koloniye giriş ve çıkışlarının mümkün olması, yerel düzeyde de olsa, bölgesel ekotiplerin kalıtsal düzeylerini koruma şansı azalmaktadır (Güler, 2013:s-7).

Bu çalışma ile bölgesel ekotipin “taksonomisini” ve “kalıtsallık düzeyini” tanımlamadan çok, ticari kolonilerde kullanılacak ana arıların fizyolojik veya morfolojik karekterine ilişkin tespitleri dikkate alarak, bölgesel ekotipin fizyoloji veya morfolojisinden sapma gösteren materyallerin elimine edilmesi esasına dayalı olacaktır. Dolayısıyla morfolojik ve fizyolojik benzerliği sağlayacak genetik ilerlemeyi sağlamak ve seleksiyon ve ıslahı için bölge üreticilerinin de içinde bulunacağı bir ekonomik organizasyonu yaşama geçirmek, hedeflenecektir.

10.Projenin Hedefleri (Temel öngörülen hedefler):

Tokat ve Giresun illerinde oluşturulan uygulama merkezlerinde ekotip gen kaynaklarından oluşturulmuş popülasyon elde etmek.

11.Projeden Beklenen Sonuçlar/Proje Çıktıları:

Uygulama merkezlerinde oluşturulan sürünün proje başlangıcında üreticilerden alınarak morfolojik ölçümler sonucunda ekotip olduğuna karar verilen başlangıç sürü ile benzer sonuçlar ile devam edildiği herhangi bir değişimin ve bozulmanın olmadığı son morfolojik analiz ispatlanması beklenmektedir.

12.Projeye İlişkin Olarak Yıl içinde Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Ortaya Çıkan Sonuçlar

12.1. alıştay

Giresun

Damızlık Ana Arı Ekotip Geliştirme Projesi Giresun alıştayı gerçekleştirilmiştir. 29 Eylül 2021 tarihinde Giresun ili DOKAP BKİ binasında gerçekleştirilmiştir. Düzenlenen programa Giresun Valimiz Sn. Enver ÜNLÜ, Giresun Milletvekilimiz Sn. Kadir AYDIN, Giresun Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sn. Yılmaz CAN, İl Tarım ve Orman Müdürümüz Sn. Muhammet ANGIN ve ilgili Kamu Kurum Kuruluşlarımızın yetkilileri katılmıştır.

Tokat

Tokat ilinde 23 Temmuz 2021 tarihinde alıştay düzenlenmiştir. Düzenlenen Programa Tokat Valisi Sn. Ozan BALCI, DOKAP Başkanı Sn. Hakan GÜLTEKİN, DOKAP Başkan Yardımcısı Sn. şeref DEMİR, Tokat İl Tarım ve Orman Müdürü Sn. Orhan şAHİN, Türkiye Kalkınma Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Sn. İbrahim TUĞRUL ve Proje Koordinatörü Ziraat Yüksek Mühendisi Sn. Derya BACAKSIZ ile Merkez Kamu Kurum ve Kuruluşların yetkilileri katılım sağlamıştır.

DOKAP BKİ Başkanı Hakan GÜLTEKİN davetlilere hitap ettiği açılış konuşmalarının ardından projenin teknik sunumu gerçekleştirilmiştir. Ondokuz Mayıs Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Ahmet GÜLER tarafından bölgelerine uyum sağlamış arı ırk ve ekotiplerin öneminin vurgulandığı sunum gerçekleştirilmiştir.

Üreticilere ana arı dağıtımını resmi protokol tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje uygulama alanında incelemelerde bulunan heyete, yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.

12.2. PROTOKOL DEVİR

Giresun uygulama merkezinde bulunan koloniler ve ekipmanlar 29 Eylül 2021 tarihinde yapılan çalıştay programında Giresun Valisi Sn. Enver ÜNLÜ, Giresun İl Tarım ve Orman Müdürü Sn. Muhammet ANGIN ve DOKAP BKİ başkanı Hakan GÜLTEKİN tarafından imzalanan protokol gereğince Giresun İli Arı Yetiştiricileri Birliği Başkanlığına devredilmiştir.

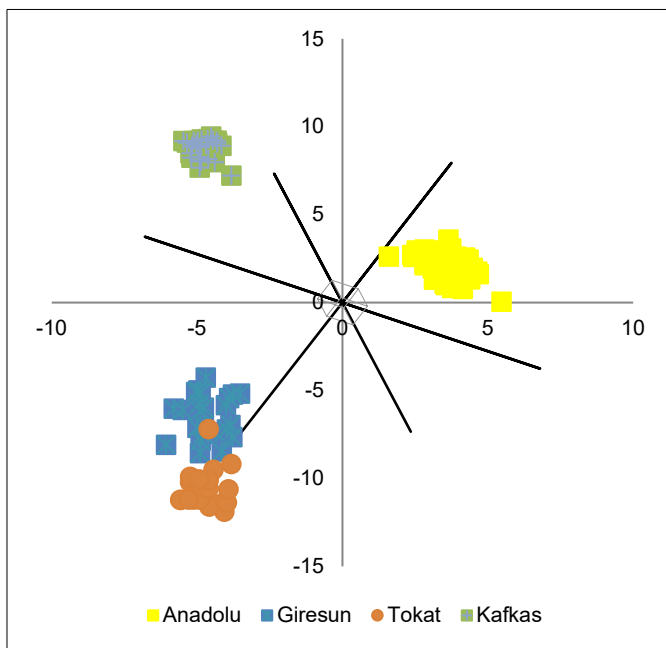

13 Ekim 2021 tarihinde DOKAP BKİ toplantı salonunda yapılan programla beraber DOKAP BKİ başkanı Hakan GÜLTEKİN, Tokat İl Tarım ve Orman Müdürü Orhan ŞAHİN ve Tokat ili Arı Yetiştiricileri Birliği Başkanı Ali DEMİR tarafından imzalanan protokol kapsamında Tokat uygulama merkezinde bulunan koloniler ve ekipmanlar Tokat ili Arı Yetiştiricileri Birliğine teslim edilmiştir.

12.3. Morfolojik Analiz

Diskriminant fonksiyonlarına (F1 ve F2) göre morfolojik farklılık her dört arı genotipi arasında belirgin bir düzeydedir. Genel olarak bakıldığında koordinat sisteminde üç farklı kümeleme alanı oluşmuştur. Birinci paylaşım alanını Giresun ile Tokat, ikinci alanı Kafkas ve üçüncü alanı ise Anadolu arısı olmuştur. Boyutsuz ölçüm Boyutsuz ölçüm oramında görüleceği gibi Giresun ve Tokat arısı örnekleri koordinat sisteminde hemen hemen aynı alanı paylaşmışlardır. Hatta Tokat işçi arı örneklerinden 1 adedi Giresun işçi arı örnekleri dağılım alanında yer almıştır. Yani çakışma (overlapping) sadece Tokat ile Giresun arasında ve %4 düzeyindedir. Aslında birbirlerine sınır komşusu olan bu il işçi arı örnekleri arasında daha fazla morfolojik benzerlik beklenirdi. Meydana gelen farklılığın sebebi coğrafyadır. Tokatın geçiş bölgesi ve Giresun'un Karadeniz sahili bölgesinde yer alması önemli etki yaratmıştır. En önemli sebep de morfolojik yapının 41 karakter gibi çok detaylı ölçüm ve değerlendirmesidir. Diğer tarafta Anadolu ve Kafkas arı ırklarına ait örnekler ise koordinat sisteminde ve tamamen (%100) farklı alanlarda kümelenmişlerdir. Anadolu işçi arı örnekleri merkeze yakın popülasyonu oluşturmuştur.

Şekil 3. Giresun, Tokat, Anadolu ve Kafkas arı ırk ve genotiplerini temsil eden 172 işçi arı örneğinin boyutsuz ölçüm ortamında dağılım ve alanları

Genel Değerlendirme ve Sonuç

Gerek tek yönlü (tesadüf parselleri) ve gerekse çok değişkenli (MDA) istatistik analiz yöntemlerinin sonuçları değerlendirildiğinde Giresun ve Tokat arısını temsil eden 49 işçi arı örneğine ait 41 morfolojik karakterden 9'u yönünden farklılık belirlenmezken 32 karakter yönünden birbirlerinden farklı bulunmuşlardır. Ayrıca, bu iki ili temsil eden işçi arı örneklerinin Türkiye'de en büyük popülasyonu oluşturan Kafkas ve Anadolu arı ırkları ile morfolojik benzerlikleri bulunmamıştır. Arıların morfolojik yapı yönünden çok önemli düzeyde farklı ve her bir popülasyonun kendi içinde tümüne yakın düzeyde homojen bir yapıda oldukları tespit edilmiştir. Nitekim toplam 172 işçi arı örneğinin %99,4'ü kendi orijinal genotip gruplarında gruplandırılmaları bunu doğrulayan en önemli bulgudur. Ayrıca, bu dört yöreden alınan kolonilerin kendi yöre arılarını temsil etme yönünden isabetli seçildikleri söylenebilir. Bu iki ile ait arı kolonilerinin alındıkları arılıklara dışardan yabancı ırk girmediğine işaret etmektedir. Proje kapsamında bulunan bu arıların bize göre Anadolu arı genetik zenginliğinin önemli birer genetik kaynağı olduğu ve orijinal coğrafik alanlarında muhafaza edilmeleri önem arz etmektedir.

3. Türkiye, Mardin İlinde Koruma Altında Sığınmacılar ve Ev Sahibi Topluluklar İçin Sosyal Uyumun İyileştirilmesi ve Danışmanlık Koruma ve Sosyal Hizmetlere Erişimi Projesi

Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV), Alman Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı (BMZ) tarafından finanse edilen ve Deutsche Welthungerhilfe (WHH) partnerliğiyle "Türkiye'nin Mardin İlindeki Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar İçin Sosyal Uyumun ve Danışmanlık, Koruma ve Sosyal Hizmetlere Erişimin İyileştirilmesi" projesini 01.12.2019 tarihi itibarıyla yürütmektedir. Bu projenin 31.05.2022 tarihine kadar sürmesi planlanmaktadır.

Bu proje kapsamında dezavantajlı toplulukların yaşadığı kırsal alanların yanında Mardin Artuklu Belediyesi ile işbirliği protokolü imzalanmış ve belediyenin dezavantajlı bölgelerde açmış olduğu "Mahalle Konakları"nda projenin ilgili aktivitelerinin yürütülmesi sağlanmıştır. Bu kapsamda Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV), projenin ilgili aktiviteleri için gerekli malzeme ve ekipmanları temin ederek bu bölgelerde faaliyetlerini sürdürmeye başlamıştır. İlgili protokol kapsamında proje süresince Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV) bu bölgelerde faaliyetlerini sürdürecektir.

Proje Bölgesine Dair Genel Çerçeve: Mardin, Güneydoğu Anadolu bölgesinde yer alan bir ildir. İl 10 yerel yönetime bölünmüştür ve yaklaşık olarak 850,000 yerli nüfusa sahiptir. Suriye ile uzun bir coğrafi sınırı paylaşmakta ve demografik olarak çoğunlukla Kürtlerden, Araplardan, Türklerden ve Süryanilerden (Suriyeli Ortodoks Hıristiyanlar) oluşan etnik çeşitliliği ile bilinmektedir. Suriye'ye coğrafi, demografik ve kültürel yakınlığı nedeniyle Mardin, savaştan kaçan çok sayıda Suriyeliyi çekmektedir. Bunlara ek olarak, Mardin çok sayıda Suriyeli olmayan mülteciye de ev sahipliği yapmaktadır (Afganistan, Irak ve İran uyruklu kişilerin varlığı da söz konusudur).

Projenin ağırlıklı olarak uygulandığı Kızıltepe ve Artuklu ilçelerinde, geçici koruma altındaki Suriyeli sayısı yüksektir. İlin merkez ilçesi olan Artuklu'da 37.215 mülteci ile 174.731 kişi yaşamaktadır. Kızıltepe ilçesinde ise, 252.656 kişi vardır ve bu kişilerin 31.969'u Suriyeli'dir.

Türkiye Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne (DGMM) göre, Mardin'de (Aralık 2020 itibariyle) 89.041 Suriyeli geçici koruma altında (Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler) yaşamaktadır. Bununla birlikte, özellikle kırsal kesimde yaşayan topluluklar, temel hizmetlere kaydolmak ve/veya erişmek için hala bilgi ve fiziksel araçlardan yoksundur.

Aynı zamanda, Mardin Türkiye'nin en fakir illerinden biridir ve %20,6 oranıyla Türkiye'deki 2. en yüksek işsizlik oranına sahiptir. Ayrıca tüm iller arasında istihdama katılımın en düşük olduğu 4 ilden biridir.

Projeye dair detaylı bilgiler aşağıdaki gibidir:

1.Projenin Adı: "Türkiye'nin, Mardin İlinde Koruma Altındaki Sığınmacılar ve Ev Sahibi Topluluk İçin Sosyal Uyumun İyileştirilmesi ve Danışmanlık, Koruma ve Sosyal Hizmetlerine Erişimi"

2.Proje Konusu: Mardin ilindeki korunmasız mültecilerin ve dezavantajlı durumdaki yerel topluluk üyelerinin korunmasının iyileştirilmesi ve mülteci topluluğu ile yerel ev sahibi topluluk üyeleri arasında barışçıl ve uyumlu bir birlikteliğin teşvik edilmesidir.

3.Projenin Sahibi/Sözleşme Makamı: Alman Kalkınma ve Ekonomik İşbirliği Bakanlığı (BMZ) tarafından finanse edilen proje, Alman Açlıkla Mücadele Derneği (Welthungerhilfe) partnerliğiyle yürütülmektedir.

4.Projenin Sözleşme Tarihi: 1 Aralık 2019

5.Projenin Süresi: (30 ay)

6.Projenin Bitiş Tarihi: Proje resmi olarak 31 Mayıs 2022 yılında bitecektir. Ancak projenin 6 ay daha uzatılması için finansman sağlayan kuruluşla görüşmeler gerçekleştirilmektedir.

7.Projenin Uygulama Alanı:

Projenin uygulama alanı Mardin ili ve tüm ilçeleridir. Mardin 10 yerel yönetime bölünmüştür ve yaklaşık olarak 860,000 yerli nüfusa sahiptir. Suriye ile uzun bir sınır hattı paylaşılmakta ve çoğunlukla Kürtlerden, Araplardan, Türklerden ve Süryanilerden oluşmaktadır. Suriye'ye coğrafi ve demografik yakınlığı ve Suriye'nin kuzeydoğusundan etkilenen gruplara olan etnik yakınlığı nedeniyle Mardin, savaştan kaçan çok sayıda Suriyeliyi çekmektedir. Bunlara ek olarak, Irak ve İran gibi ülkelerin sınırlarına da mesafe olarak çok uzakta olmaması Mardin'in çok sayıda Suriyeli olmayan mülteciye de ev sahipliği yapmasını beraberinde getirmektedir.

Türkiye Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne göre, şu anda Mardin'de (Aralık 2021 itibariyle) 91.000'den fazla Suriyeli geçici koruma altında yaşamaktadır. Mardin'in en çok Kızıltepe ve Artuklu ilçelerinde, geçici koruma altındaki Suriyeli sayısı yüksektir. İlin merkezi Artuklu'da 37.215, Kızıltepe ilçesinde ise 31.969 Suriyeli kayıtlar altına alınmıştır.

8.Projenin Nihai Yararlanıcıları (Hedef Kitle):

Projenin hedef kitlesi Mardin ili sınırları içerisinde geçici ve uluslararası koruma altındaki mülteci gruplar ve dezavantajlı durumda olan yerel halktan çocuk, genç, kadın ve yetişkinlerdir.

9.Projenin Amacı (Genel ve Tali Amaç):

Proje kapsamında Mardin ilindeki hassas mülteci grupların ve dezavantajlı ev sahibi toplulukların danışmanlık, koruma ve sosyal hizmetlerden faydalanıp, sosyal uyumlarının güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Proje, farklı ihtiyaçları karşılamak için çeşitli faaliyetler sunmakta ve Mardin ilindeki mültecilerin genel koruma durumunu iyileştirmeyi amaçlamaktadır. Özellikle çocuklara, kadınlara ve genç insanlara önem verilmektedir. Mardin'deki mülteci grupları kendi ülkelerindeki çatışmalardan ve mülteci olarak içinde buldukları durumdan etkilenip, dilini konuşamadıkları ve bu nedenle eğitim fırsatlarından ve kişisel gelişim fırsatlarından mahrum oldukları yabancı bir ortamda yaşayan bir durumdadırlar. Ayrımcılık ve sömürü, psikososyal travmaların sonuçlandırılmaması, beceri edinimi ve mesleki eğitim için destek sağlanmasındaki gecikme bu grubun kırılabilirliğini daha da arttıran faktörler arasındadır. Dolayısıyla; vaka yönetimi, acil nakit fonu, psikososyal destek, eğitim, sosyal uyum ve kamu kurumlarının kapasitelerinin artırılması gibi ana başlıklara dair yapılan aktivitelerle hedef grubun hassasiyetlerini ve karşılaşılabilecekleri riskleri azaltmak ve iyi olma hallerini güçlendirmek amaç edinilmektedir.

10.Projenin Hedefleri (Temel Öngörülen Hedefler):

- Mardin ilindeki hassas mülteci grubu ve ev sahibi toplulukların üyelerinin (en az %50'si kadın) danışmanlık, koruma ve sosyal hizmetlerden faydalanmalarını ve sosyal uyumlarının güçlenmesini sağlamak,
- Hedef grubun en az %60'ının, diğer nüfus gruplarından insanlara karşı tutumlarının daha iyi yönde değişmesini sağlamak,
- MHPSS desteği alanların en az %75'inin zihinsel stresle daha iyi baş edebilmelerini sağlamak,
- Kamu hizmetlerine yönlendirilen vakaların en az %70'inin gerekli desteği almalarını sağlamak,
- Düzenli olarak verilen kurslardaki 120 okul öncesi çocuğun en az %90'ının okul öncesi faaliyetlere katılmalarını sağlamak,
- Okul Destek Programını tamamlayan ilköğretim çağındaki 240 çocuğun en az %90'ının örgün eğitim sistemine devam etmesini veya okuldan kopmamasını sağlamak,
- Hukuki danışmanlık ihtiyacı içerisinde olan danışanlara grup oturumları ve bireysel danışmanlıklar aracılığıyla destek olmak,
- Kamu kurumlarının ilgili eğitimlerle kapasitelerinin güçlendirilmesini sağlamak,
- Acil nakit fonuyla acil müdahale gerektiren vakalara destek olmak

11.Projeden Beklenen Sonuçlar/Proje Çıktıları:

- Hane halkı analiz formları ve proje faaliyetleri aracılığıyla tespit edilen 500 vaka ilgili hizmetler için yereldeki kamu kurumlarına ve sivil toplum kuruluşlarına yönlendirilecektir,
- Taşıdığı hassasiyet kriteri doğrultusunda acil müdahale gerektiren 200 vaka için Acil Nakit Fonu kullanılacaktır,
- Dezavantajlı gruplar içerisinde yer alan 360 çocuk, genç ve yetişkine MHPSS desteği sağlanacaktır. Yapılandırılmış modüller aracılığıyla bu hizmetler sunulacaktır,
- Hukuki danışmanlık hizmeti aracılığıyla 900 kişiye ulaşılabilecektir. Bu kişilerden hak mağduriyeti yaşamış ve avukat hizmetine erişme konusunda imkandan yoksun olan 200 vakaya bireysel danışmanlık desteği sağlanacaktır,
- Yayınlanan çağrılar sonucu ulaşılan yerel sivil inisiyatiflere ve gençlik gruplarına sosyal uyum projelerini yürütme konusunda finansal destek sağlanacaktır. Bu bağlamda yürütülecek olan sosyal uyum projeleri aracılığıyla 900 katılımcıya ulaşılabilecektir,

- Okul dışı olan veya okuldan kopma riski altında olan ilkokul çağındaki 240 dezavantajlı çocuğa okul destek programları aracılığıyla destek olunacak ve bu çocukların eğitim hayatlarının devam etmesi sağlanacaktır,
- Okul öncesi eğitim çağındaki olup kamu hizmetine erişmekte imkandan yoksun olan 120 çocuğa okul öncesi programları aracılığıyla destek sağlanacaktır,
- Kamu kurumlarının kapasitelerinin güçlendirilmesi için 30 kamu personeline ihtiyaç duyulan eğitimler sağlanacaktır.

12.Projeyle İlişkin Olarak Yıl İçinde Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Ortaya Çıkan Sonuçlar:

- Hane halkı analiz uygulaması ve saha çalışmaları sonucunda tespit edilen 118 hassas vaka ilgili kamu kurumları ve yereldeki sivil toplum kuruluşlarına yönlendirilmiş, bu vakalardan tamamı gerekli hizmetlerden faydalanmıştır
- Acil bir müdahale gerektiren hassasiyetlerle tespit edilen 117 vaka için acil nakit fonu desteği sağlanmıştır,

- Hassas ve dezavantajlı gruplardan olan 202 çocuk, genç ve yetişkin yapılandırılmış modüller aracılığıyla psikososyal destek hizmetine ulaşmıştır. Bu katılımcıların %84'ü iyi olma halinin yükseldiğini ve stresle daha iyi baş edebildiğini belirtmiştir. Ayrıca Türkiye Kalkınma Vakfı'nın girişimleriyle Mardin'de MHPSS desteği sağlayan tüm kamu ve sivil toplum kuruluşlarının aylık düzenli olarak toplanabileceği alt çalışma grubu kurulmuştur. Türkiye Kalkınma Vakfı'nın öncülüğünde her ay deneyim aktarımı ve alan güncellemelerinin paylaşıldığı toplantılar gerçekleştirilmektedir. Mardin grubunu temsilen her ay düzenli olarak toplanan Ulusal MHPSS Çalışma Grubu toplantılarına Türkiye Kalkınma Vakfı katılım sağlamaktadır.

- Mülteci grupların kamu hizmetlerinden etkin bir biçimde faydalanabilmesi ayrıca haklarından haberdar olabilmesi için avukat aracılığıyla 580 kişiye grup ve bireysel oturumlar yoluyla hukuki destek/bilgilendirme oturumları sağlanmıştır. Bu kişilerden 99'una (boşanma, şiddet, resmi eğitime erişim, kamu hizmetlerinden faydalanma vb. konularda) bireysel danışmanlık desteği sağlanmış ve ilgili problemleri çözüme kavuşturulmuştur. Grup oturumlarına katılan katılımcıların %98'i ihtiyacı olan bilgilere bu eğitimler aracılığıyla eriştiklerini beyan etmişlerdir,

- Sosyal uyum aktiviteleri için proje süresince yerel inisiyatiflerin ve gençlik gruplarının başvurusuna açık olan bir hibe çağrısı yayınlanmış ve yapılan değerlendirme sonucunda başvurular arasından 11 adet sosyal uyum projesi finansal ve teknik açıdan desteklenmiştir. Bu projeler aracılığıyla yerli ve mülteci gruplarından olmak üzere 304 katılımcıya erişilmiştir. Bu katılımcıların %95'i diğer grup ve topluluklara yönelik tutumlarının daha olumlu bir biçimde değiştiğini ifade etmiştir.

- İlkokul destek programı aracılığıyla okuldan kopmuş veya kopma riskiyle karşı karşıya olan 135 çocuğa dil destek eğitimleri verilmiş ve okul derslerinin ödevlerinde rehberlik edilmiştir. Ayrıca eğitimleri için gerekli olan materyal ve malzemelerin yanında Covid-19 Pandemisi dolayısıyla online EBA derslerine katılabilmeleri için ihtiyacı olan çocuklara tablet desteğinde bulunulmuştur.

- Dezavantajlı yerel gruplar ve mülteci gruplar içerisinde okul öncesi eğitim çağında olan 120 çocuğa okul öncesi öğretmenleri aracılığıyla 6 aylık periyotlarla okul öncesi eğitimleri sağlanmıştır. Bu kapsamda çocuklar için gerekli olan eğitim materyal ve malzemelerinin yanında Covid-19 Pandemisi nedeniyle online olarak gerçekleştirilen aktiviteler için ihtiyacı olan çocuklara tablet desteği sağlanmıştır.

- Mardin yerelinde mültecilerle ilgili çalışmalar yürüten çeşitli kamu kurumlarıyla (Sosyal Hizmet Merkezleri, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflar, Halk Eğitim Merkezi, Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin ilgili birimleri vb.) ihtiyaç analizleri için görüşmeler yapılmış, buna istinaden bu kurumlarda çalışan 19 personele Mülteci Hakları ve Göç Farkındalığını Arttırma Eğitimleri verilmiştir.

4. Suriyeli ve Türk Çocuk ve Gençlerin Güçlendirilmesi Programı

Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV), GAP Bölge Kalkınma İdaresi (GAP BKİ) ve UNICEF, 2016 yılından bu yana “Suriyeli ve Türk Çocuk ve Gençlerin Güçlendirilmesi Programı”nı uygulamaktadır. Bu program kapsamında iki ana alt proje uygulanmaktadır.

Bunlardan biri “Suriyeli ve Türk Çocukların Toplum ve Ev Temelli Erken Çocukluk Eğitim Hizmetlerine Erişimlerinin Desteklenmesi Projesi” ve diğeri “Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde Suriyeli ve Türk Çocuk ve Ergenler İçin Koruma, Sosyal Uyum ve Güçlenmeye Destek Projesi”dir.

Suriyeli ve Türk Çocukların Toplum ve Ev Temelli Erken Çocukluk Eğitim Hizmetlerine Erişimlerinin Desteklenmesi Projesi, 2016, 2017, 2018,2019, 2020 yıllarında uygulanmıştır. Mayıs 2019 tarihinde başlayan proje Haziran 2021 tarihinde bitmiştir. 01 Temmuz 2021 tarihinde başlayan proje 30 Haziran 2022 tarihinde son erecektir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde Suriyeli ve Türk Çocuk ve Ergenler İçin Koruma, Sosyal Uyum ve Güçlenmeye Destek Projesi ise 2018 yılında başlamış ve 31 Aralık 2020 tarihine kadar dönemler halinde uzatılmıştır. 01 Ocak 2021 tarihinde imzalanan işbirliği anlaşması 6 aylık 2 dönem halinde 31 Aralık 2021 tarihinde sona ermiştir.

Her bir program için UNICEF ve TKV arasında “Program İş birliği Anlaşması (PCA)” hazırlanıp, imzalanarak yürürlüğe girmektedir.

Bu rapor, iki proje kapsamında 2021 yılı içinde yapılan tüm faaliyetlerini içermektedir.

Suriyeli ve Türk Çocukların Toplum ve Ev Temelli Erken Çocukluk Eğitim Hizmetlerine Erişimlerinin Desteklenmesi Projesi

1. Projenin Adı: Suriyeli ve Türk Çocukların Toplum ve Ev Temelli Erken Çocukluk Eğitim Hizmetlerine Erişimlerinin Desteklenmesi

2. Proje Konusu: Adıyaman, Batman, Gaziantep, Diyarbakır, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Hatay ve Osmaniye illerinde çocukların erken çocukluk eğitimlerine erişimin arttırılmasını sağlamak. Bu amaçla yazanaokulları, ev temelli eğitimi, ÇATOM Oyun Odalarında

programlar uygulamaktır. Bununla beraber Suriyeli ve Türk anne-babalara, ebeveyn katılım etkinlikleri, çocuklarını desteklemek ve sosyal uyumu teşvik etmek için mobil ücretsiz uygulama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesidir.

3. Projenin Sahibi/Sözleşme Makamı: UNICEF

4. Projenin Sözleşme Tarihi: 01 Ekim 2020 ve 01 Temmuz 2021¹

5. Projenin Süresi: 12 Ay (Mayıs 2019-Nisan 2020)

6. Projenin Bitiş Tarihi: 30 Haziran 2022

7. Projenin Uygulama Alanı: Adıyaman, Batman, Gaziantep, Diyarbakır, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Hatay ve Osmaniye illeri

8. Projenin Nihai Yararlanıcıları (Hedef Kitle): Proje illerindeki 3-7 yaş Suriyeli ve Türk çocuklar ve ebeveynler

9. Projenin Amacı (Genel ve Tali Amaç):

Erken çocukluk dönemi risk altındaki çocukların gelişiminde koruyucu ve destekleyici faktörlerin artırılması için en uygun dönem olarak belirtildiği için, bu program özellikle küçük çocukları hedef almaktadır. Bu programın amacı çocukların bilişsel, sosyal, duygusal, dil, motor ve öz bakım becerileri anlamında gelişimlerini desteklemek ve ilköğretime hazırlık ve uyum seviyelerini artırmaktır. Ayrıca, öğrencilerin dil edinimlerini desteklerken, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki Suriyeliler ile ev sahibi topluluk arasında sosyal uyumun oluşturulmasının kolaylaştırılması da amaçlar arasındadır. Bu programda ayrıca ebeveynlerin çocuklarının eğitimi sürecinde katılımını arttırmak ve bebek-çocuk sağlığı konusunda mobil uygulamalar aracılığıyla desteklemek programın ana amaçlarıdır. Yaz anaokulu programı ile okulöncesi eğitim yaşındaki çocukların ilkokula hazırlamak, Ev Temelli eğitim programı ile 4-6 yaş grubundaki çocukların ev ortamında velilerinin de dahil olduğu kreş eğitimi hizmeti sağlamak, İlk6Yıl Mobil aplikasyon ile 0-6 yaş bebeklerin gelişimi için ailelere destek sağlamak, kış döneminde oyun odaları üzerinden çocukların gelişimlerini desteklemek ve aile katılımı programı ile bu hizmetlerden faydalanan çocukların ailelerin de kapasitelerini artırmak temel hedefler arasındadır.

10. Projenin Hedefleri:

Proje kapsamında;

- Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak ve Hatay illerinde çocukların bilişsel, sosyal, duygusal, dil ve öz bakım becerileri anlamında gelişimlerini desteklemek ve ilköğretime hazırlık ve uyum seviyelerini arttırmak için Türk ve Suriyeli çocuğun faydalanacağı "Yazanaokulları Programı"nı uygulamak,
- Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Hatay ve Osmaniye illerinde Türk ve Suriyeli annelerin çocuklarının bilişsel gelişimlerini ve ev ortamında okul hazırlıklarını desteklemelerine yardımcı olmak için "Ev Temelli Eğitim Programı"nı uygulamak,
- GAP İdaresi'ne bağlı ÇATOM Merkezleri altında bulunan ve 3-5 yaş grubu çocuklara yönelik "Oyun Odaları"nda verilen hizmetlerin sağlanması,

¹ Raporlama dönemi 2 proje sözleşmesine dönemine denk gelmiştir.

- GAP İdaresi'ne bağlı ÇATOM Merkezlerine devam eden çocukların ebeveynlerin katılımına yönelik bir Aile Katılımı modülünün uygulanması, bu modülü uygulamak için eğitici eğitimi yapılması ve ebeveynlerin bu çalışmalardan faydalanması,
- Çocuklarının gelişimini erken yaşlarda desteklemek amacıyla Suriyeli ebeveynler için geliştirilen "İlk 6 Yıl Mobil Uygulaması"nın kullanılrlılığını arttırmak amaçlanmaktadır.

11. Projeden Beklenen Sonuçlar/Proje Çıktıları:

Proje kapsamında;

- Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Hatay ve Osmaniye illerinde uygulanan "Yaz anaokulları Programı"ndan Türk ve Suriyeli toplam 1.800 çocuk faydalanacaktır.
- Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Hatay ve Osmaniye illerinde uygulanan "Ev Temelli Eğitim Programı"ndan toplam 17.700 Türk ve Suriyeli anne ve çocuk faydalanacaktır.
- GAP İdaresi'ne bağlı ÇATOM Merkezleri altında bulunan ve 3-5 yaş grubu çocuklara yönelik "Oyun Odaları"ndan toplam 1.170 çocuk faydalanacaktır.
- GAP İdaresi'ne bağlı ÇATOM Merkezlerine devam eden çocukların ebeveynlerin katılımına yönelik Aile Katılımı modülü geliştirilmiştir. Bu modülü uygulamak amacıyla ÇATOM'larda görevli eğitimcilere yönelik eğitici eğitimi yapılacaktır. Eğitimciler bu modül aracılığıyla toplam 936 ebeveyne ulaşacaktır.
- Çocuklarının gelişimini erken yaşlarda desteklemek amacıyla Suriyeli ebeveynler için geliştirilen "İlk 6 Yıl Mobil Uygulaması"nın kullanılrlılığını arttırmak ve toplam 40.000 kişinin uygulamayı indirmesini sağlamak amaçlanmaktadır.

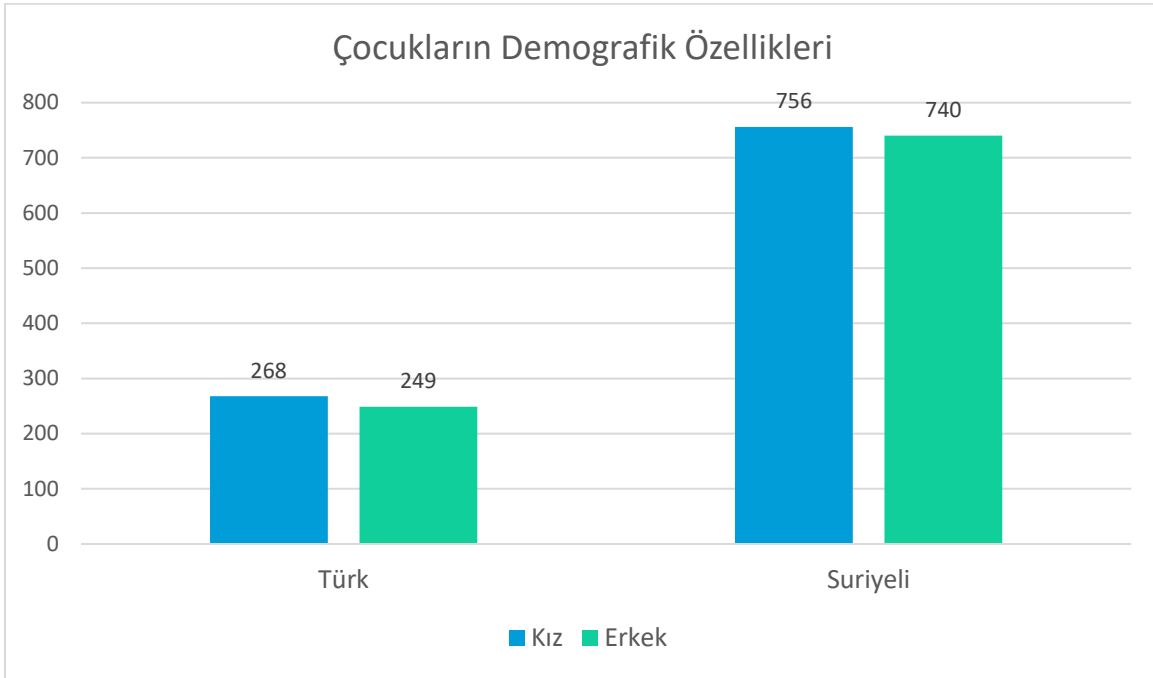
12. Projeye İlişkin Olarak Yıl içinde Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Ortaya Çıkan Sonuçlar:

12.1. Yaz Anaokulu Programı:

- Yaz anaokulu hazırlıkları kapsamında 150 öğretmen, 150 yarı zamanlı yardımcı destek elemanı ve 28 süpervizör olmak üzere toplam 328 kişi yetiştirilmiş ve program süresince görev yapmıştır.
- Yaz anaokullarına başlamadan önce, 124 mobilya set ile 150 oyuncak setin yaz anaokulu sınıflarına dağıtımı gerçekleştirilmiştir.
- Adıyaman, Batman, Gaziantep, Diyarbakır, Kilis, Mardin, Siirt, Şırnak illerinde 38 Yerel, 62 Suriyeli olmak üzere 100 sınıf, Hatay ilinde ise 50 Suriyeli sınıf olmak üzere toplam 150 sınıf açılmıştır. Bu sınıfların 53 tanesi toplum merkezleri, 97 tanesi Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda ve Halk Eğitim Merkezleri altında açılmıştır.
- Yaz anaokulu programı 5 Temmuz 2021 tarihinde başlamış ve 7 hafta süren program süresince 150 uygulama merkezine günlük düzenli beslenme desteği, Çocuk Eğitim Programı (ÇEP) kitapları, hikâye kitapları, kırtasiye ve temizlik ile hijyen malzemeleri desteği sağlanmıştır.
- Yazanaokulu programına toplam 2013 çocuk kayıt yapmış ve faydalanmıştır. Bunların 1496'sı Suriyeli (756 kız ve 740 erkek) 517'si yerel (268 kız ve 249 erkek) çocuklardan oluşmaktadır. Bu çocuklardan 1911'i (485 yerel, 1426 Suriyeli) programı tamamlamıştır. Programı bitiren yerel çocukların 227'si erkek, 258'i kız, Suriyeli çocukların 698'i erkek, 728'i ise kız çocuğudur.

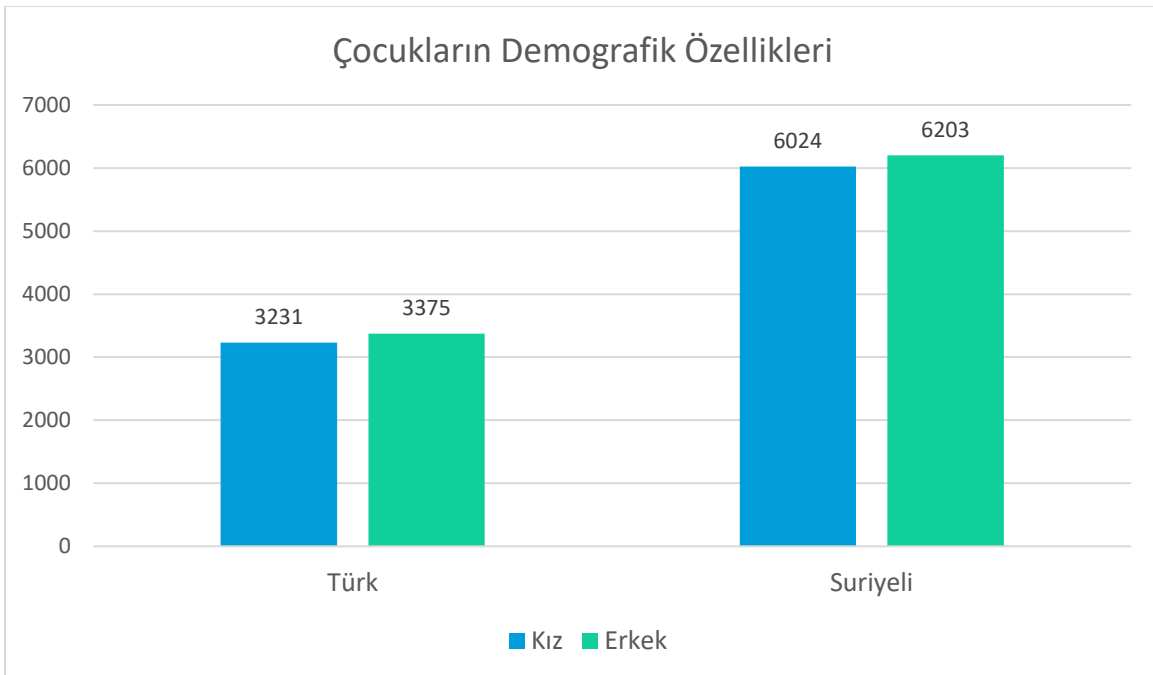
- 1911 çocuktan 1796'sı (%94) Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okul öncesi veya ilkokula kayıt yaptırmıştır. Okul öncesi kurumlara kayıt yapan yerel çocukların toplamı 35 (20 erkek ve 15 kız), Suriyeli çocukların toplamı ise 174 (79 erkek, 95 kız)'tür. İlkokula kayıt yapan yerel çocuk toplamı 445 (205 erkek ve 240 kız), Suriyeli çocukların toplamı 1142 (564 erkek ve 578 kız)'dir. Kayıt yapılmamasının nedenleri okul öncesi kayıt için ebeveynlerin aylık ücret ödemek zorunluluğu ve bazı ebeveynlerin bu ücretleri ödeyememesi, kayıt sırasında mevsimlik tarım işlerinde çalışmak için mevsimsel göçe giden aileler, bazı okulların kapasitelerinin yetersizliği ve önceliği Türk vatandaşlarına vermesi olarak tespit edilmiştir.
- Aşağıdaki grafikte çocuklara ait demografik değişkenler verilmiştir.

12.2. Ev Temelli Eğitim Programı:

- Program Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Hatay ve Osmaniye illerinde uygulanmıştır.

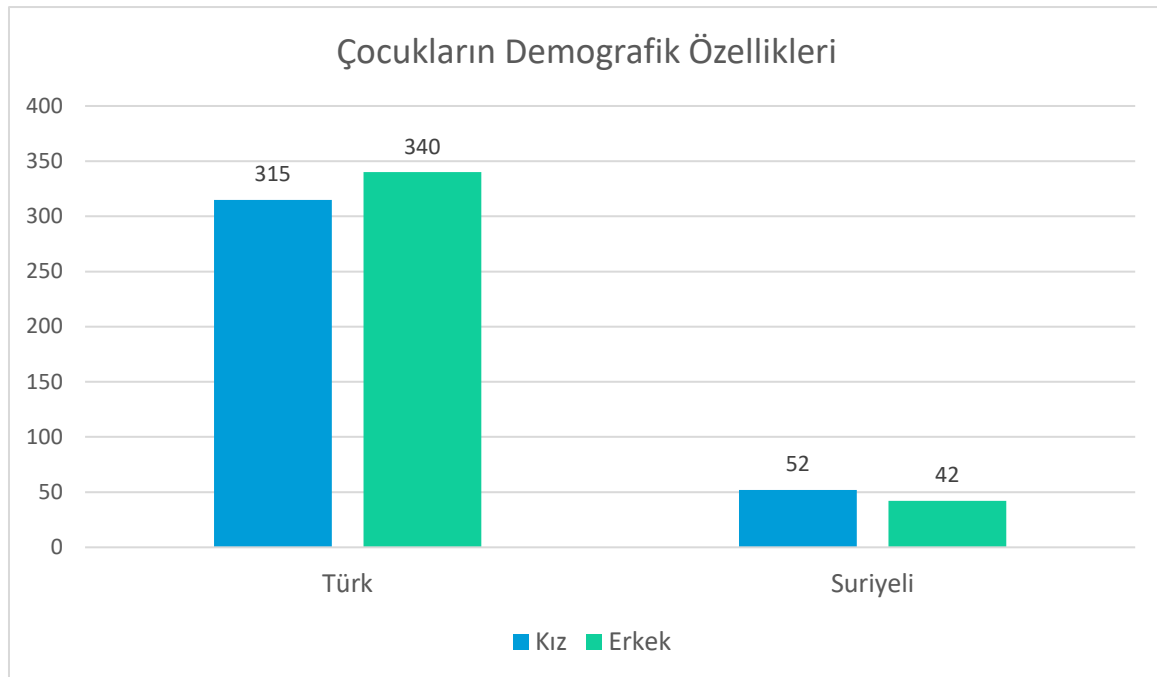
- 2021 yılında program kapsamında 185 eğitimci görevlendirilmiştir. 185 kişinin 30'u süpervizör ve 155'i ise eğitimci olarak görev yapmaktadır.
- Program kapsamında yararlanıcılara Anne notları, Oyun Etkinlik kitabı, Çocuk Eğitim Programı seti, Eğlenerek Öğreniyorum seti, kırtasiye seti çanta, ahşap oyuncak, başarı belgesi, maske, dezenfektan desteği sağlanmıştır.
- Ev temelli eğitim programı kapsamında toplam 15.795 (5901 Türk, 9894 Suriyeli) hanede 18.833 (9578 erkek, 9255 kız) çocuğa ulaşılmıştır.
- Aşağıdaki grafikte çocuklara ait demografik değişkenler verilmiştir.

- Ev Temelli Eğitim Programının etkisini ölçmek amacıyla bir değerlendirme çalışması yapılmıştır.

12.3. Oyun Odaları:

- Oyun odaları programı kapsamında toplam 57 öğretmene “Oyun Yoluyla Etkili Öğrenme Teknikleri (Lego)” eğitimi verilmiştir.
- Oyun odaları programı Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde bulunan 26 Toplum merkezinde ve 2 Anaokulunda gerçekleşmiştir. Toplam 749 (382 erkek, 367 kız) çocuk programdan faydalanmıştır.
- Aşağıdaki grafikte çocuklara ait demografik değişkenler verilmiştir.

12.4. Aile Katılımı Çalışması:

- Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde bulunan 21 toplum merkezinde 30 eğitici ile 6 Aralık tarihinde başlamıştır.
- Aile Katılımı Programı kapsamında 29 kişiye eğitici eğitimi verilmiştir.
- Program Güneydoğu Anadolu bölgesindeki 8 ilde (Batman-Diyarbakır-Gaziantep-

- Program kapsamında raporlama döneminde 323 Türk ve 79 Suriyeli olmak üzere toplam 402 anneye ulaşılmıştır.

12.5. İlk 6 Yıl Mobil Uygulama:

- Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) ve Türkiye Vodafone Vakfı iş birliğinde hayata geçirilen İlk6Yıl mobil uygulaması UNICEF, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV) desteği ile Suriyeli mülteci ailelerin ihtiyaçları doğrultusunda Arapça versiyonuyla IOS ve Android işletimlerinde yayına başlamıştır.
- Uygulama içerikleri, Suriyeli aileler için çocuk gelişimi konusunda kullanışlı, pratik ve hızlı bir destek sağlama amacıyla, güncel bilgilerin yer aldığı kapsamlı bir rehber olarak Arapçaya uyarlanmıştır.
- İlk6Yıl mobil uygulaması anne ve babalara gelişim sürecinde, çocuklarının bulunduğu yaş grubuna uygun konu başlıkları ile hazırlanan özgün içeriklerle ebeveynlere eğitici öneriler ve bilgiler sunmaktadır.
- 2021 yılı içinde mobil uygulama toplam 46.193 kişi tarafından indirilmiştir.

İlk 6 Yıl

Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) ve Türkiye Vodafone Vakfı işbirliğinde çocuk gelişimi ve anne-babalık becerileri konusunda ebeveynleri desteklemek amacıyla hayata geçirilen İlk6Yıl Mobil Uygulaması UNICEF, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV) desteğiyle Suriyeli mülteci ailelerin ihtiyaçları doğrultusunda Arapça versiyonuyla yayına alındı.

İlk6Yıl, Suriyeli ve Türk çocukların erken çocukluk eğitimine erişimlerini artırılmasına katkıda bulunmak amacı ile yürütülen "Suriyeli ve Türk Çocukların Kapsayıcı Erken Çocukluk Eğitim Hizmetlerine Erişimlerinin Desteklenmesi" Projesi kapsamında Arapçaya çevrildi. Uygulama, tüm aileler için kullanışlı, pratik ve hızlı bir destek sağlarken, çocuk gelişimi konusunda güncel bilgilerin yer aldığı kapsamlı bir "çocuk büyüme rehberi" olarak kullanılıyor.

"İlk 6 Yıl" uygulamasında, ebeveynler çeşitli konu başlıkları altında çocuklarının gelişimine destek olabiliyor:

OYUN: Çocuğunuzun her yaş dönemine uygun oyun, etkinlik önerileri
SAGLIK: Çocuk sağlığıyla ilgili temel uyarılar, bilgiler
AKLIMDA: Her ay için dikkat etmeniz gereken gelişim ve sağlık bilgileri.
GELİŞİM: Çocuğunuzun fiziksel ve zihinsel gelişimiyle ilgili notlar.
İLETİŞİM: Çocuğunuzla yaş dönemine göre, nasıl iletişim kurmanız gerektiği üzerine bilgiler.
ÖNERİLER: Her dönem için, pratik ve etkili ipuçları.
VIDEOLAR: İçeriklerle ilgili görsel anlatımlar ve genel bilgilendirme videoları.

[İndirmek için tıklayın](#)

GAP unicef TKV

12.6. Programın Etkin ve Verimli Şekilde Yönetimi:

TKV, UNICEF ile olan Program İş birliği Anlaşmasına (PCA) hem yönetimsel ve teknik seviyede katkıda bulunmuş hem de izlemesini gerçekleştirmiştir. Bu süreçte program ortaklarının katılımı ile koordinasyon toplantıları gerçekleştirilmiştir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Suriyeli ve Türk Çocuk ve Ergenler İçin Koruma, Sosyal Uyum ve Güçlenmeye Destek Projesi

- 1. Projenin Adı:** Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Suriyeli ve Türk Çocuk ve Ergenler İçin Koruma, Sosyal Uyum ve Güçlenmeye Destek Projesi
- 2. Proje Konusu:** Proje, Temmuz 2018 tarihinde başlayan projenin devamı olarak planlanmıştır. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki 9 ilde gençler aracılığıyla gençlik platformunun kurumsallaştırılması, gençlerin girişim fikirlerinin desteklenmesi, Maker ve Innoba (Girişimcilik) atölyelerinde çalışmaların yürütülmesi, 09-14 yaş grubu çocuklara Psikososyal Destek Hizmetleri (PSS) ve vaka yönetimi hizmetleri sağlamak.
- 3. Projenin Sahibi/Sözleşme Makamı:** UNICEF
- 4. Projenin Sözleşme Tarihi:** 1 Ocak 2021
- 5. Projenin Süresi:** 12 Ay

6. Projenin Bitiş Tarihi: 31 Aralık 2021

7. Projenin Uygulama Alanı: Adıyaman, Batman, Gaziantep, Diyarbakır, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illeri

8. Projenin Nihai Yararlanıcıları (Hedef Kitle): Proje illerindeki 10-24 yaş Suriyeli ve Türk ergen ve gençler ile 9-14 yaş arasındaki çocuklar ve ebeveynleri.

9. Projenin Amacı (Genel ve Tali Amaç):

Suriyeli ve Türk ergenlerin ve gençlerin sosyal uyum konusundaki katılım fırsatlarını artırmak ve GAP BKİ'ye bağlı toplum merkezlerinde çocuk koruma kapsamında risk altındaki çocukların tespiti ve güvenli bir şekilde sevk edilmesi, PSS programı kapsamında personellerin çocuk koruma ve vaka yönetimi konusunda eğitilmesi, yetişkinlere yönelik Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddete yönelik farkındalık oturumlarının yapılması, ebeveynlere olumlu ebeveynlik eğitimleri, kız çocukları güçlendirme programı kapsamında çocuklara eğitim verilmesi ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet kapsamında risk altındaki çocukların tespiti ve güvenli bir şekilde sevk edilmesi amaçlanmaktadır.

10. Projenin Hedefleri:

Proje kapsamında;

- Genç ve Ergen Güçlendirme Programı kapsamında atölyeler (Maker ve Innoba, UFSHİFT, GAP Bölgesel Gençlik Platformu) düzenlenmesi,
- Sosyal Uyum kapsamında Vlogging atölyelerinin gerçekleştirilmesi,
- Çocuk koruma kapsamında risk altındaki çocukların tespiti ve güvenli bir şekilde sevk edilmesi,
- PSS programı kapsamında personellerin çocuk koruma ve vaka yönetimi konusunda eğitilmesi,
- Ebeveynlere Olumlu Ebeveynlik eğitimi verilmesi,
- Yetişkinlere yönelik Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddete Yönelik Farkındalık Oturumları yapılması,
- Kız Çocukları Güçlendirme Programı kapsamında çocuklara eğitim verilmesi,
- Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet kapsamında risk altındaki çocukların tespiti ve güvenli bir şekilde sevk edilmesi amaçlanmaktadır.

11. Projeden Beklenen Sonuçlar/Proje Çıktıları:

Proje kapsamında;

- Genç ve Ergen Güçlendirme Programı kapsamında yürütülen Maker ve Innoba atölyelerinden 980 ergen ve gencin yararlanması,
- Genç ve Ergen Güçlendirme Programı kapsamında yürütülen UFSHİFT programından 2650 ergen ve gencin yararlanması,
- Genç ve Ergen Güçlendirme Programı kapsamında yürütülen GAP Bölgesel Gençlik Platformundan 300 ergen ve gencin yararlanması,
- Yenilik ve Sosyal Uyum Girişimi kapsamında 56 ergen ve gence vlog eğitimi verilmesi ve bu eğitimler sonucunda üretilen videolar ile 4000 gence ulaşılması,
- GAP İdaresine bağlı 6 merkezde açılacak PSS sınıflarında toplam 1532 çocuğun eğitimlerden faydalanması,
- Çocuk koruma kapsamında risk altındaki 7599 çocuğun tespit edilmesi,

- Risk altındaki 557 çocuğun güvenli bir şekilde özel hizmetlere sevk edilmesi,
- 799 ebeveyne Olumlu Ebeveynlik Programı kapsamında eğitim verilmesi,
- Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddete Yönelik Farkındalık Oturumları kapsamında 832 yetişkine eğitim verilmesi,
- Kız Çocukları Güçlendirme Programı kapsamında 1041 çocuğa ulaşılması,
- Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet kapsamında risk altındaki 1030 çocuğun değerlendirilmesi ve özel hizmetlere sevk edilmesi amaçlanmaktadır.

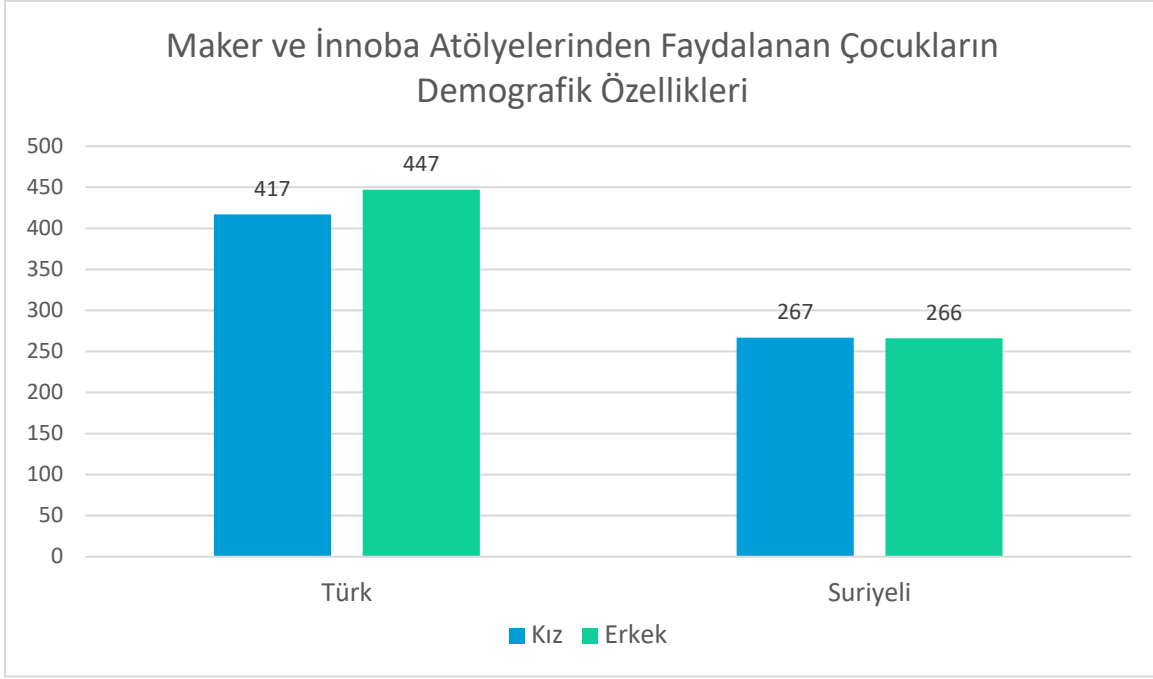
12.Projeye İlişkin Olarak Yıl içinde Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Ortaya Çıkan Sonuçlar:

a. Sosyal Uyum: Genç ve Ergen Güçlendirme Programı

- Genç ve Ergen Güçlendirme Programı kapsamında Maker ve İnnoba, UPSHİFT, GAP Genç Portal ve Vlog/Blog atölyeleri yapılmıştır.
- Teknolojik araçların kullanılması ile kendin yap kültürünün benimsenmesi, çocuklarda/gençlerde hayal gücü ve yaratıcılığın geliştirilmesi, birden fazla zeka boyutu kullanılarak üretici yönlerinin ön plana çıkarılması ve en önemlisi farklı kültürden akran grupları ile iletişimin ve uyumun artırılmasını amaçlayan Maker eğitimlerine 2021 yılında toplam 1397 (713 erkek, 684 kız) ergen ve gence eğitim verilmiştir.

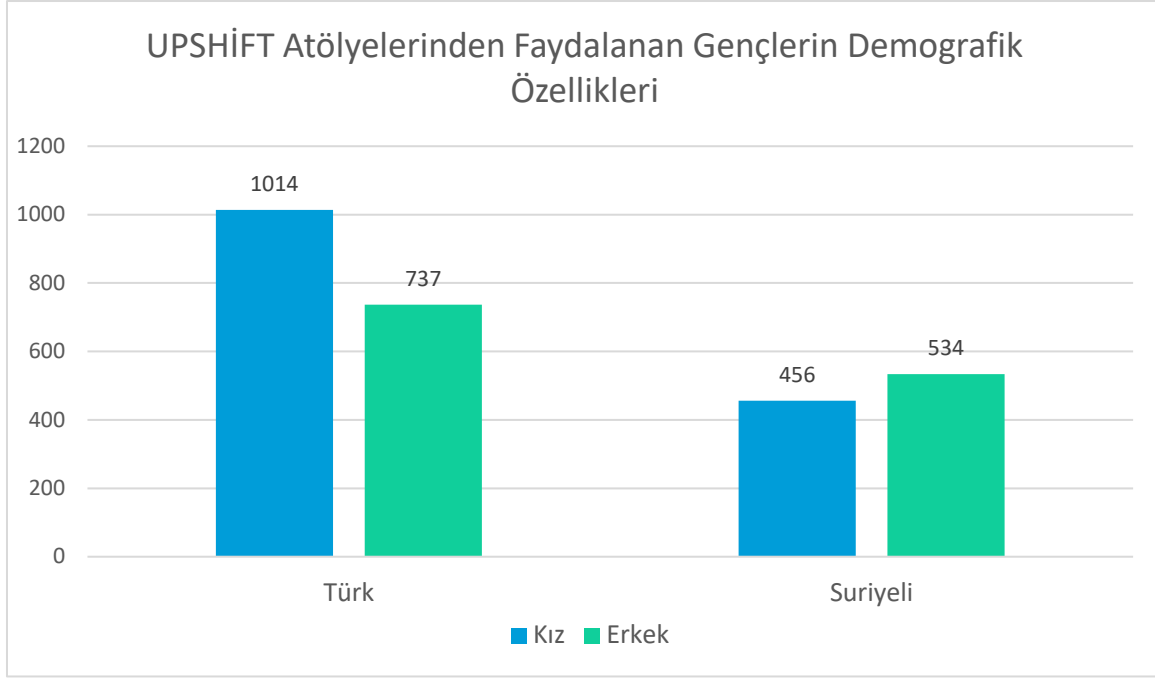
- Aşağıdaki grafikte çocuklara ait demografik değişkenler verilmiştir.

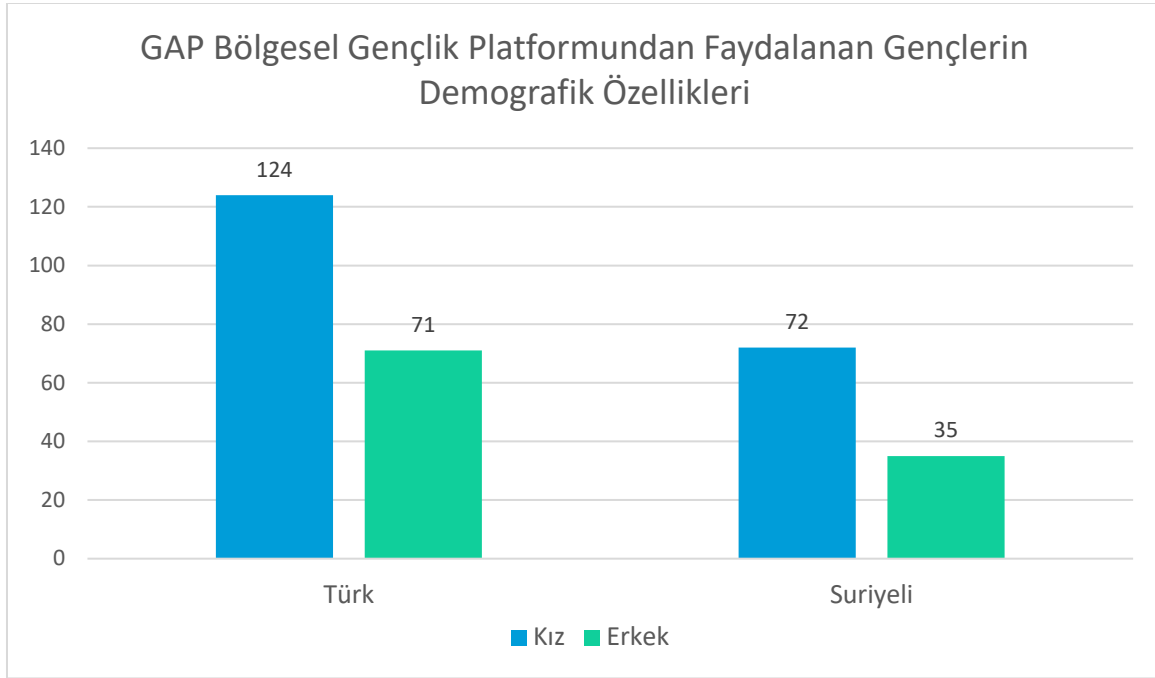
- Gençler için sosyal inovasyon ve sosyal girişimcilik konusunda eğitimler içeren ve gençlerin bu alanlardaki projelerini destekleyen UPSHIFT kapsamında, 2021 yılında toplam 2741 (1271 erkek, 1470 kız) ergen ve gence ulaşılmıştır.

- Aşağıdaki grafikte gençlere ait demografik değişkenler verilmiştir.

- Gençlerin toplum yararına ürettikleri projelerini desteklemek amacıyla Genç Fikir faaliyeti yürütülmektedir. UPSHIFT'ten farklı olarak Genç Fikir faaliyetinde proje başvuruları bireysel alınmakta ve proje temaları toplumsal yarar sağlamaktadır. 2021 yılında GAP Bölgesel Gençlik Platformundan toplam 302 (106 erkek, 196 kız) ergen ve genç faydalanmıştır.
- Aşağıdaki grafikte çocuklara ait demografik değişkenler verilmiştir.

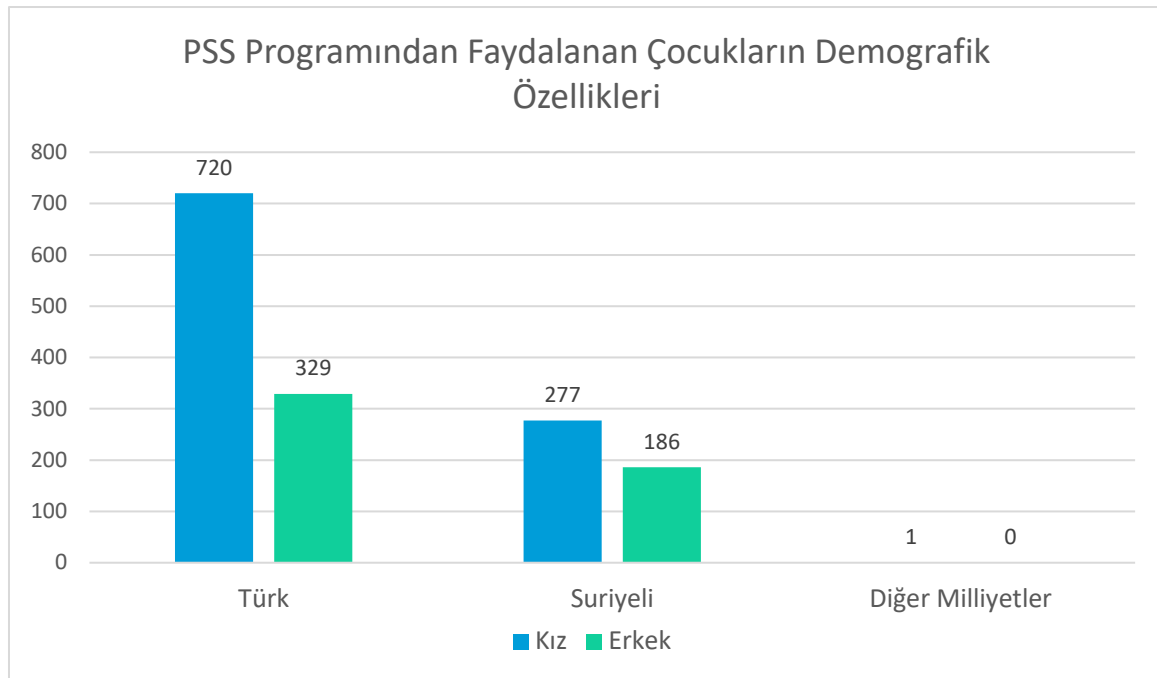

- Genç ve ergenlerin ilgi alanları ve becerilerinin desteklenmesi için çevrimiçi olarak tematik konularda vlog/blog oluşturmaları desteklenmiştir. 2021 yılında 83 genç ve ergene vlog

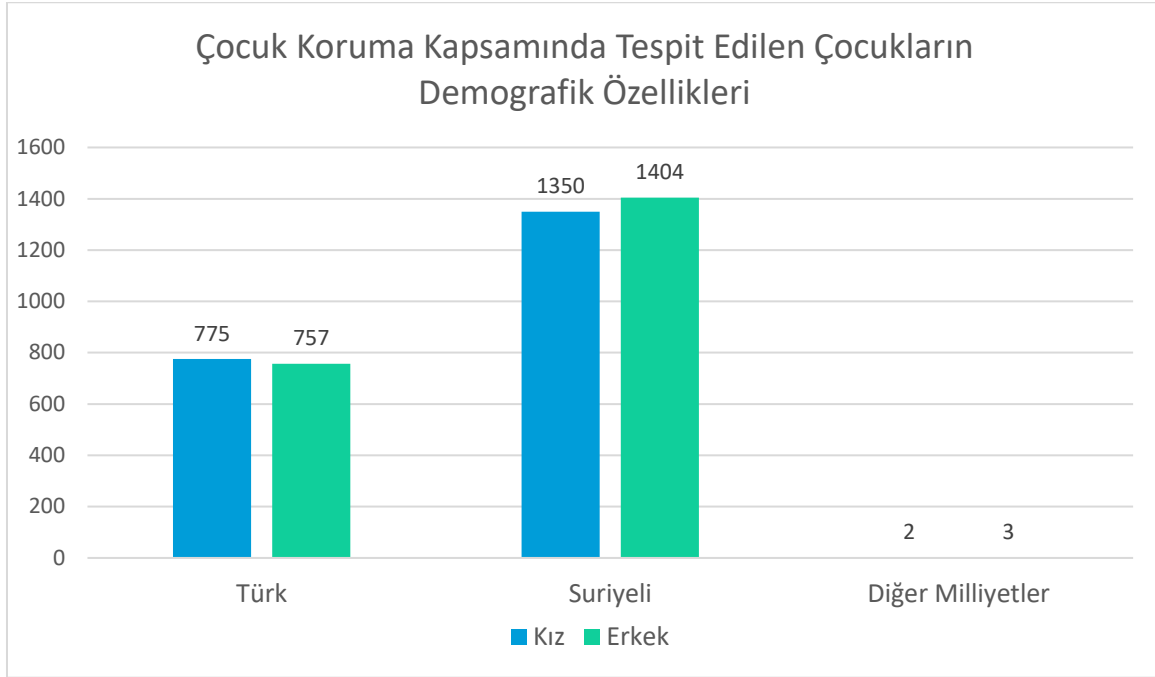
eğitimi verilmiş ve bu gençlerin çektikleri vloglar Youtube'da yayınlanmıştır. Bu vloglar toplamda 5219 kez izlenmiştir.

12.2. ocuk Koruma Faaliyetleri:

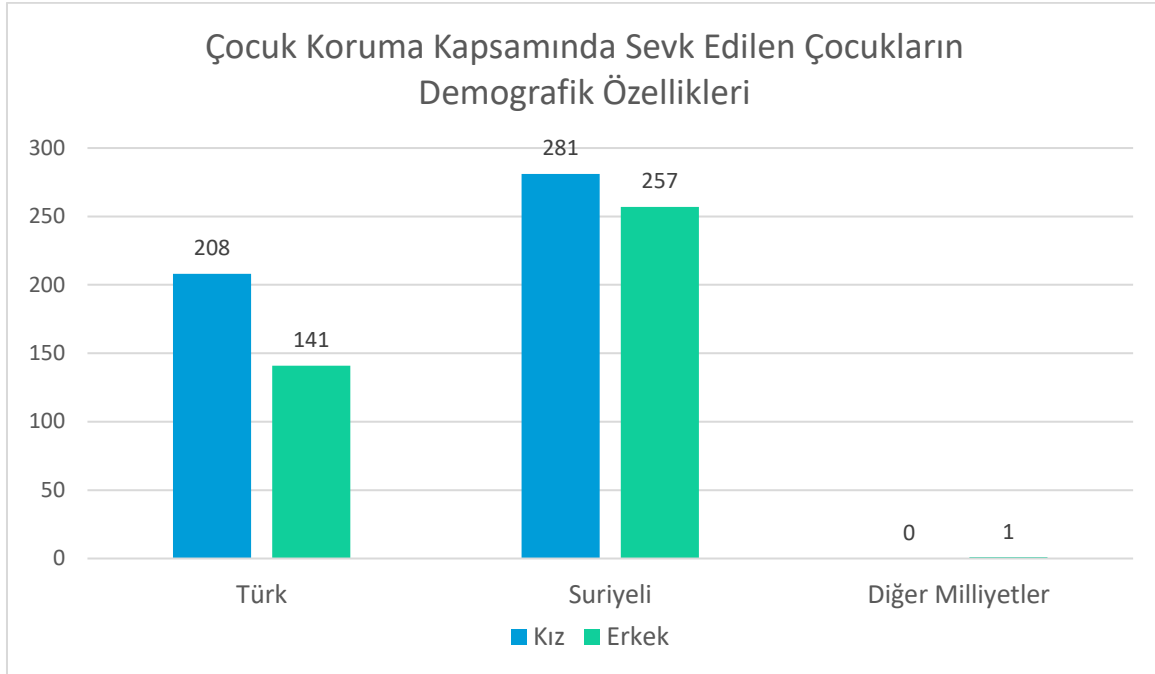
- ocuk Koruma faaliyetleri kapsamında çocuklar için PSS atyeleri ve ebeveynler için olumlu ebeveynlik atyeleri yapılmıştır. Ek olarak ocuk koruma kapsamında risk altındaki çocuklar belirlenmiş ve sevk edilmiştir.
- Psikososyal Destek Programı (PSS) kapsamında GAP İdaresi'nin Gaziantep, Kilis, Suruç, Viranşehir, Kızıltepe ve Artuklu'da bulunan merkezleri altında 6 tane PSS sınıfı oluşturulmuştur.
- PSS programından 2021 yılında toplam 1513 (515 erkek, 998 kız) ocuk faydalanmıştır.

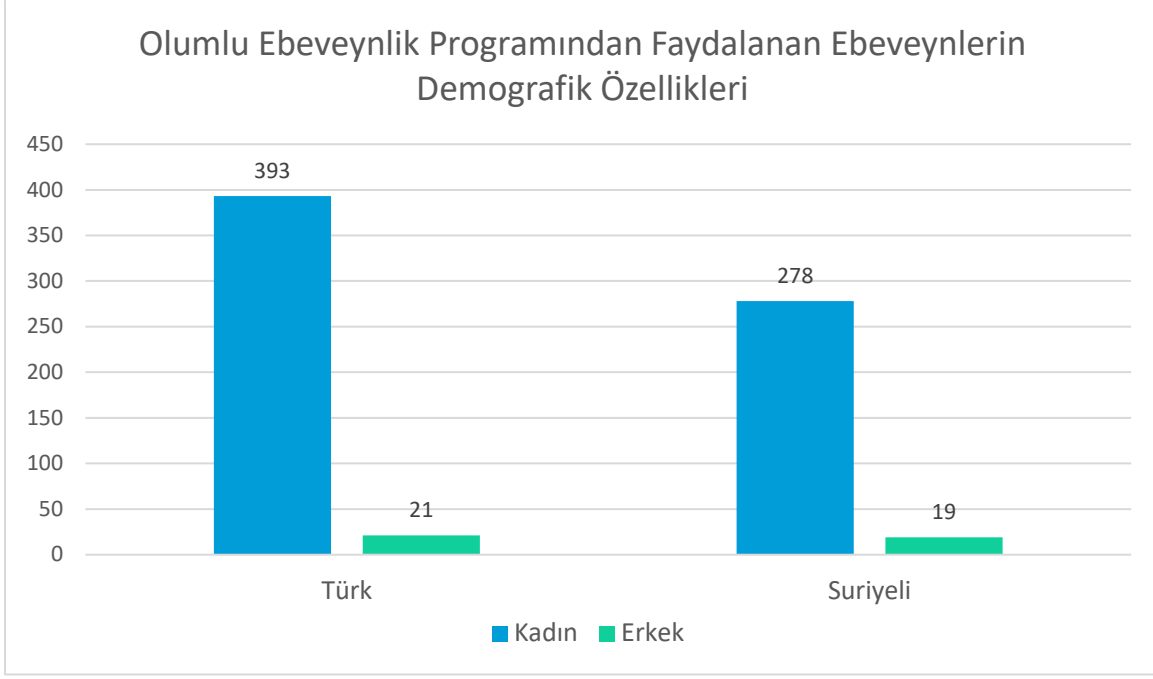
- 2021 yılında çocuk koruma kapsamında risk altındaki 4291 (2164 erkek, 2127 kız) çocuk tespit edilmiştir. Aşağıdaki grafikte çocuklara ait demografik değişkenler verilmiştir.

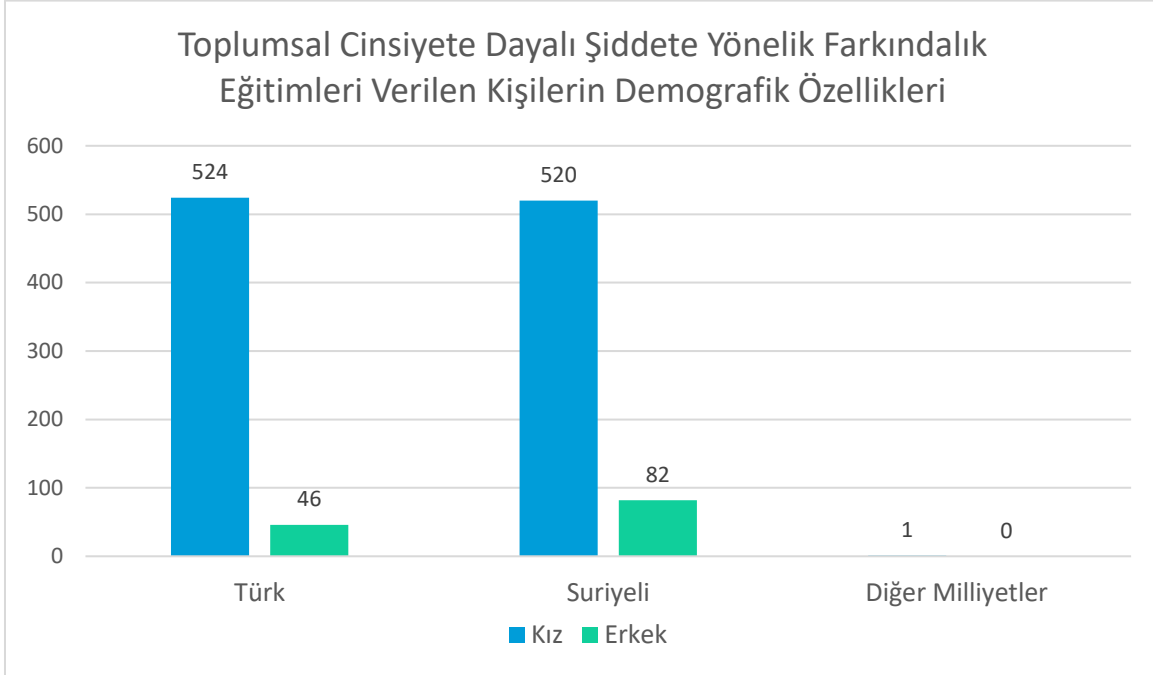
- 2021 yılında çocuk koruma kapsamında 888 (399 erkek, 489 kız) çocuk özel hizmetlere yönlendirilmiştir. Aşağıdaki grafikte çocuklara ait demografik değişkenler verilmiştir.

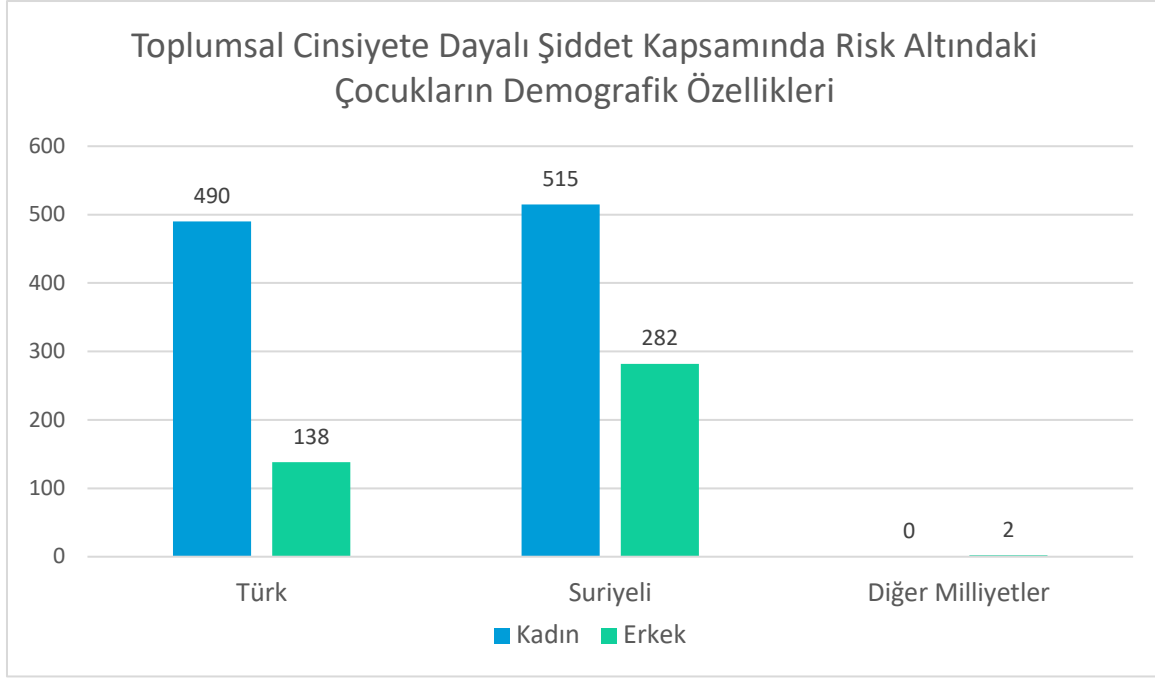
- 2021 yılında Olumlu Ebeveynlik Programı kapsamında 711 (40 erkek, 671 kadın) ebeveyne eğitim verilmiştir. Aşağıdaki grafikte ebeveynlere ait demografik değişkenler verilmiştir.

- 2021 yılında Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddete Yönelik Farkındalık Oturumları kapsamında 1173 (123 erkek, 1045 kız) kişiye eğitim verilmiştir.

- 2021 yılında Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet kapsamında risk altındaki 1427 (422 erkek, 1005 kız) çocuğun değerlendirilmesi ve özel hizmetlere sevk edilmesi amaçlanmaktadır.

- 2021 yılında proje ekibine “Sömürü ve Cinsel İstismar Eğitimi” verilmiştir. Sahada çalışan ekipler 420 (121 erkek, 299 kadın) kişiye bilgilendirme yapmıştır.

PROGRAMIN ETKİN VE VERİMLİ ŞEKİLDE YÖNETİMİ

- TKV, UNICEF ile olan Program İş birliği Anlaşmasına (PCA) hem yönetimsel ve teknik seviyede katkıda bulunmuş hem de izlemesini gerçekleştirmiştir.
- Projenin başında, UNICEF, GAP BKİ ve TKV tarafından ortaklaşa planlanan faaliyetlerin periyodik detaylarını tartışmak için koordinasyon toplantıları yapılmıştır.

5. Hale ve Nail ORAMAN Bursu

1.Projenin Adı: Hale ve Nail Oraman Bursu (Lisans ve Yüksek Lisans)

2.Proje Konusu: 2006/10 Sayılı 30.06.2006 tarihli Türkiye Kalkınma Vakfı Hale ve Nail Oraman Bursu Yönetmeliği çerçevesince, "Hale ve Nail ORAMAN Bursu" adını taşıyan bursun, burs fonu kaynağı olarak merhume Emine Hale Oraman'ın yaptığı bağışlar gösterilmiştir. Oluşturulan bu burs fonundan lisans ve yüksek lisans öğrencilerine burs verilmektedir.

3.Projenin Sahibi/Sözleşme Makamı:

Türkiye Kalkınma Vakfı (TKV)

TKV Mütevelli Heyeti tarafından onaylanan yönetmeliğe uyularak sürdürülen program, 1 Başkan ve 2 üyeden oluşan Burs Kurulu tarafından yönetilir. TKV Burs Yönetim Kurulu (1 Başkan, 2 Üye), Jüri Üyeleri (5 Üye), ve asistan (Cansu Ergin Ekim 2021'e kadar, sonrasında TKV İzleme Sorumlusu Neslihan Önder devam etmiştir).

TKV Burs Yönetim Kurulu:

TKV Burs Yönetim Kurulu Başkanı: Rifat Dağ

TKV Burs Yönetim Kurulu Üye: Prof. Dr. Aziz Ekşi

TKV Burs Yönetim Kurulu Üye: Prof. Dr. Ruhsar Yanmaz

Jüri Üyeleri:

Prof.Dr. İnci Gökmen

Leyla Alma

Prof.Dr. Aziz Ekşi

Prof.Dr. Ruhsar Yanmaz

Prof. Dr. Atilla Göktürk

4.Projenin Sözleşme Tarihi:

Projenin kapsamı, 2006/10 Sayılı 30.06.2006 tarihli Türkiye Kalkınma Vakfı Hale ve Nail Oraman Bursu Yönetmeliği'nce belirlenmiş olup, lisans ve yüksek lisans öğrencilerinin maddi olarak desteklenmesi hususunda Burs Fonu Kaynakları'nın belirlenmesi, Burs Yönetim Kurulu ve Burs Jüri Kurulu'nun görevleri, Bursiyer Seçimi süreci, Sözleşme, Bursiyerlerin İzlenmesi ve Muhasebe İşlemleri'ne dair çerçeveyi çizmektedir. Yönetmelik çerçevesince, "Hale ve Nail ORAMAN Bursu" adını taşıyan bursun, burs fonu kaynağı olarak merhume Emine Hale Oraman'ın yaptığı bağışlar gösterilmiştir. Oluşturulan bu burs fonundan lisans ve yüksek lisans öğrencilerine burs verilmektedir.

5.Projenin Süresi: Yüksek Lisans bursu 2017 yılından itibaren verilmektedir. Bu rapor 2021-2022 yılları 5. Dönem'i kapsamaktadır.

6.Projenin Bitiş Tarihi: Burs programı önümüzdeki dönemlerde de devam ettirilecektir.

7.Projenin Uygulama Alanı:

Projenin uygulama alanı Türkiye'deki kırsal kalkınma alanında devlet veya özel üniversitelerinde eğitim gören lisans ve yüksek lisans öğrencileridir.

8.Projenin Nihai Yararlanıcıları (Hedef Kitle):

Burs programı kapsamında sağlanan maddi destek, Türkiye'deki özel ve devlet üniversitelerinde eğitim gören lisans ve yüksek lisans öğrencilerinin faydalanması için oluşturulmuştur.

9.Projenin Amacı (Genel ve Tali Amaç):

Bu burs programı öncelikli olarak mali olanakları yetersiz, dürüst, çalışkan ve kırsal kalkınma alanında akademik donanımına sahip yüksek lisans öğrencilerinin tez döneminde maddi destek almasını amaçlamaktadır. Ek olarak, bursiyerlerin vakıf bünyesinde düzenlenen etkinliklere katılımı teşvik edilmektedir. Bu yolla, bursiyerler ile bilgi ve deneyim paylaşımı yapılarak bursiyerlerin yaptıkları akademik çalışmaların niteliğinin artırılması hedeflenmekte ve Türkiye'de kırsal kalkınma bilimsel literatürünün ve pratiğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

10.Projenin Hedefleri (Temel öngörülen hedefler):

Projenin orta ve uzun vadede ulaşmak istediği hedef Türkiye'de kırsal kalkınma alanındaki bilimsel literatürün niteliğinin ve niceliğinin kalifiye araştırmacılar yetiştirilerek artırılmasıdır. Ayrıca bu bilimsel gelişmenin kırsal kalkınma pratiklerine yansıtılarak iyileştirme sağlanmasıdır.

11.Projeden Beklenen Sonuçlar/Proje Çıktıları:

Proje sonucunda 1 lisans öğrencisi, 2 yüksek lisans öğrencisinin burs almasını sağlamak ve TKV bünyesinde düzenlenen etkinliklere katılımlarını artırmaktır.

12.Projeye İlişkin Olarak Yıl içinde Gerçekleştirilen Faaliyetler ve Ortaya Çıkan Sonuçlar:

Lisans Bursu

Burs Yönetmeliğine göre; Burs Yönetim Kurulu, uygun gördüğü sayıda ve ilgili konularda eğitim gören lisans öğrencilerine de yönetim kurulunun onayı-vizesi ile burs verebilmektedir. 2021-2022 döneminde bir lisans öğrencisi burs almaktadır.

1. Fatıma Kamile Turhan: Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Yüksek Lisans Bursu

2017 yılında başlayan Hale – Nail Oraman Yüksek Lisans Bursu, 2021-2022 yılında 5. Dönem bursiyerlerini belirlemek üzere Eylül 2021'de faaliyetlerine başlamıştır. 2021-2022 burs programının duyuru afişi hazırlanarak, Eylül 2021 itibari ile üniversitelerin fen ve sosyal bilimler enstitülerine e-mail yoluyla gönderilmiş, TKV'nin internet sitesi ve sosyal medya hesaplarından duyurularak yaygınlaştırılmıştır. Toplamda 13 geçerli başvuru alınmıştır ve 28 Ekim'de 8 bursiyer adayı kısa listeye girmiştir. 1 Kasım'da bursiyer adaylarının dosyaları jüri üyelerine gönderilerek 10-15 Kasım arası yapılan değerlendirme sonucu 5 adayın 3 Aralık tarihinde Zoom üzerinden yapılacak online mülakata katılması uygun bulunmuştur. 3 Aralık'ta tüm jüri üyelerinin ve bursiyer adaylarının tam katılımı ile gerçekleşen mülakat sonucu aşağıda belirtilen 2 bursiyere Burs Yönetim Kurulu kararı alınarak Aralık ayından itibaren ödemeleri yapılmaya başlanmıştır:

1. Deniz Mine Öztürk: Boğaziçi Üniversitesi Çevre Bilimleri Yüksek Lisans Programı
2. Süleyman Kaan Çağlar: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Şehir Bölge ve Planlama Yüksek Lisans Programı

Yönetim Kurulu kararı ile Burs Programı devam edecektir. Fakat burs başvuru sürecine dair bazı iyileştirmeler yapılmıştır.

2021-2022 döneminde, Jüri üyeleri tarafından başvuru sahiplerinin bilimsel araştırma yöntemleri ile ilgili genel bir eksiklik tespit edilmiştir. Burs programına daha kalifiye araştırmacıların başvuru yapması için gelecek dönemlerde kullanılmak üzere yeni bir bursiyer başvuru belgeleri dosyası oluşturulmuştur. Başvuru esnasında sunulacak bu dosyaya eklenen detaylı *Tez Kapsamına İlişkin Form* ile bursiyer adaylarının bilimsel araştırma projelerini daha detaylı sunulması istenmiştir. Ayrıca başvuru dosyasına eklenen *CV/Öz Geçmiş Şablonu* ile bursiyer adaylarının kullanacağı CV/Öz geçmiş standart bir formata sokulmuş ve bursiyer adayının sunacağı detaylı kişisel profilin çerçevesi çizilmiştir.

B. 2021'DE GERÇEKLEŞTİRİLEN DİĞER FAALİYETLERDEN ÖRNEKLER

- 2021 yılında da TKV, çoğunluğu online olan ulusal-uluslararası çalıştay, seminer, toplantı, panel, sergi gibi faaliyetlere katılmıştır.

TÜRKİYE KALKINMA VAKFI
Development Foundation of Turkey

Çukurambar Mah. Malcolm X Cad. Bayındır Apt. No:24/14

Çankaya, 06510 ANKARA

Tel: (0312) 814 53 88 Faks: (0312) 814 17 33

E-posta: tkv@tkv-dft.org.tr

www.tkv-dft.org.tr